

DIRVA (THE FIELD)
LITHUANIAN WEEKLY
Published every Friday in Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, O.
MANAGING EDITOR—K. S. KARPIUS

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

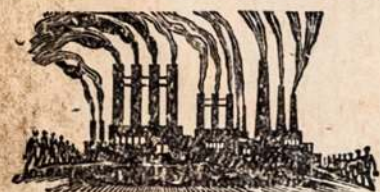
No. 39

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO RUGSEJO-SEPT. 26, 1941

47

(26-ti Metai :: 26th Year)

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Meksikos Sostinėj Nu- šauta 14 Darbininkų

Mexico City, Rugs. 23.—
Keli simtai valdžios amu-
nijos darbininkų numar-
šavo pas prezidento namus
pareikalauti kad būtų pa-
luosuosas iš vietos kariš-
kų reikmenų dirbtuvės di-
rektorius, ku- is darbinin-
kams buvo neprielankus.

Prieš darbininkus pasių-
sta kariuomenė ir įvyku-
siai susirėmė 14 asme-
nų nušauta, 16 kitų suže-
ista.

Missouri Pacific geležin-
kelis užsėk dar 2850 pre-
kinis vagonų savo linijai.
Šių metų pradžioje užsė-
kė 2572 vagonus, taigi viso
vagonų dirbdinasi už 16
milijonų dolarių.

Prekinis vagonus tuku-
stais dirbdinasi ir kitos
geležinkelių kompanijos.

Paliuosavo laivus. At-
lantiko uostuose jurininkai
sutiko paliuosuoti 25 laivus
kurie turi gabenoti alian-
tams reikmenis. Jurinin-
kai sustreikavo reikalau-
dami daugiau mokesčių ir
\$60 mėnesinių bonų, kada-
nį jų laivai plaukia ir karo
apimtus vandenį.

Trijų didelių orlaivų iš-
dirbysčių darbininkai, viso
apie 40,000, nutarė strei-
kuoti, kas sutrukdys virš
bilijono dolarių vertės or-
laivų darbų.

Iš S. V. karo laivyno dar-
bų paleista 120 asmenų ku-
rie nužudė nėra gana iš-
tikimi ir gali būti kenks-
mingi. Tyrinėjimai eina po
visą šalin visose dirbtuvėse.

Buffalo, N. Y. — Sustrei-
kavo 800 darbininkų Ameri-
can Car and Foundry Co.
sutrūkdami kariškus už-
sakymus.

Automobilių industrija
pradedant Gruodžio mėne-
siu sumažina automobilių
gamybą beveik pusiau.
Automobilių dirbtuvės
paverčiamos ir karo reikme-
ni išdirbystes.

Chicagoje įvyko pasitari-
mas įvairių miestų mayo-
rų, kurie suvažiavo apsva-
styti kaip sulaukyti darbų
sumažėjimą ir mažų indus-
trijų suirimą, kurios negali
gauti sau žaliavų. Jos ga-
mina šiaip reikmenis, bet
valdžia sulaukė joms žaliav-
s ir jos negali veikti.

BRITAI numato Rusijai
bloką galą, todėl ragina S.
Valstijas gelbėti bolševikų
imperiją, kad Vokiečiai ją
neužkariautų.

Britai pareiškė kariausią
prieš Vokiečius įvykū Ru-
sija ir bus sumušta. Bet
tada Britų darbas bus žy-
miai sunkesnis.

RAGINA KONGRESĄ ATMEST NEUT- RALUMĄ. S. V. ARTEJA Į KARĄ

Washington, D. C.—Prie-
Islandijos tapo paskandin-
tas dar vienas Suv. Valsti-
jų nuosavybėje esantis pre-
kinis laivas, ir šis įvykis
pranašauja kad Amerikos
įstojimas į šaudomąjį ka-
rą prieš Vokietiją neišven-
gtinas. Amerika bus pri-
versta visu smarkumu už-
vesti karą prieš Vokiečių
užpuolikus submarinus ir
kitus laivus Šiauriniame At-
lantike.

Šio laivo paskandinimas
primetamas Vokiečių sub-
marinams. Amerikos karo
laivai įjėsko užpuoliko ir
prasidės šaudymas.

Vokiečiai, kaip papras-
tai, pirmą dieną po
tokio nusikandimo parei-
škia "nieko nežina" apie
tai, bet vėliau pripažįsta
kad jiems reikėję laivą pa-
skandinti.

Suv. Valstijų Karo Lai-
vyno sekretorius Knox, sa-
vo kalboje laike nuleidimo
į vandenį naujo karo laivo,
Quincy, Mass., pakėlė rei-
kalavimą kad Kongresas
atmestų Neutralumo Ak-
tą, kuris draudžia Ameri-
kai kisti į vienos ar kitos
šalies karo reikala, ir su-
teiktų teisę naudoti armi-
ją kur reikia ir kada reikia
"neprileidimui karo prie
Amerikos".

Prez. Roosevelt pradėjo
svarstyti to akto atšauki-
mą.

Prez. Roosevelt svarsto
apginklavimą visu prekinį
laivų vežančių Anglijai ir
kitur karo reikmenis.

Suv. Valstijos ginkluoja-
si nepaprastu įtempimu —
pinigų leidžiamas tiek kad
šiomis dienomis ginklavi-
mosi programos pasiekė
\$66,195,000,000 įvykū Kon-
gresas užtvirtins dabar pa-
tiektą naują skolinimo nu-
mavimo reikalams sumą.

Ta nauja suma numatyta
\$5,985,000,000.

AMERIKA pradės duoti
Sovietams orlaivus, tan-
kus ir kitas karo reikme-
nis, kurie dabar gaminami
Britanijai. Jei Britų ka-
ro vadovybė sutiktų užlei-
sti pirmenybę, Rusijai bu-
tų galima pristatyti po 500
lektuvų kas mėnesį. Paciai
Amerikos armijai reikalin-
gu karo pabukly duoti Ru-
sams nenumatoma.

Kongrese prasideda di-
delė kova už tai ar Ameri-
ka galės duoti Rusijai pa-
galbą iš naujos Britams
gelbėti skiriamos sumos, ar
ne.

Kongrese ir šiaip aukš-
tuose valdžios sluogsnuose
vis yra Amerikonų kurie
priešinasi duoti Rusijai pa-
galbą.

SMARKI audra šios sa-
vaitės pradžioje pralavė
kelias pietines valstijas —
padaryta milijoniniai nuo-
stoliai.

ŽUVUSIUS SKAITO MILIJONAI

Rusai praneša kad trys
milijonai Vokietijos armi-
jos vyrų — visas trečdalis
karo įėgų — tapę sunai-
kintas ar sužeistas Rusijos
užpuolime.

Vokiečiai skelbia kad jie
mušyje aplink Kijevą su-
naikino apie 750,000 raudo-
nosios armijos vyrų, kurių
380,000 paimt nelaisvėn.

Vokiečiai sako jau turi
paėmę du milijonų raudon-
armiečių nelaisvių.

Savo nuostolius kare su
Rusais Vokiečiai paduoda,
per 90 dienų karo, virš 85-
000 užmuštų, 295,000 sužeis-
tų ir apie 20,000 dingusių
be žinios.

Virš 3,600,000 sovietų ka-
reivių esą išmušta, sužeista
ar sumta, sako Vokiečiai,
per tris mėnesius karo su
sovietais.

Britai apskaičiuoja kad
Rusai neteko trijų milio-
nų karių, Vokiečiai —
dviejų milijonų.

BRITANIJA sulaukė iš-
vežimą prekių darytų iš
medegų gautų iš Suv. Val-
stijų. Paskilbo gandai kad
Anglijoje nekuri dalykai
išdirbami iš Amerikos gau-
tų medegų, ir kitose šalyse
parduodami, tuomi varoma
Amerikai kompeticija.

S. V. IZDO sekretorius
Morgenthau pareiškė Kon-
gresui kad šio nepaprasto
laiko visu būniū pėnai tu-
rėtų būti apriboti iki 6".
Kai kurie bizoniai ir indus-
trijos doro didelius pelnus.
Valdžios nariai kalba a-
pie nustatymą sulaukyti ne-
paprastą algų kilimą neku-
riose darbo šakose. Kartu
rupinamasi nustatyti kai-
nų kilimo ribas.

SUOMIŲ karo laivas po
didelio mušio su bolševikų
laivais tapo nuskandintas,
žuvo apie 250 vyrų.

Vice President Henry Wallace
signs the \$3,553,400,000 tax bill, larg-
est tax measure in American his-
tory. The bill then went to the White
House for the President's signature.

Vice Prezidentas Henry Wal-
lace pasirašo \$3,553,400,000
taksų biliū, didžiausį taksų nu-
skyrimą Amerikos istorijoje.
Po jo šį biliū perdavė į Baltą-
jį Namą Prezidentui pasirašyti.

MUŠIAI EINA LE- NINGRADO PRIE- MIESČIUOSE

Rugsėjo 25. — Vokiečių
kareiviai įsiveržė į Lenin-
grado priemiesčius vedą at-
kaklius mušius su raudon-
armiečiais gatvėse. Vokie-
čių lektuvai padeda, mēty-
dami didžiuosius šovinius
iš oro. Kareiviai išstumė
Rusus gynėjus iš paskuti-
nių dviejų kaimų Lenin-
grado kaimynystėje.

Rusų gynimas Leningra-
do silpnėja ir ju padėtis
darosi beviltė. Vokiečiai ti-
ki Leningradą paimsi.

Rusai praneša sulaukė
Vokiečių vežimą link to-
limo šiaurės uosto Mur-
manskio ir pasekmingai vei-
kia prieš nazius centrinia-
me fronte.

Moskvoje atvyko Britų-
Suv. Valstijų delegacija pa-
sitarimui apie gelbėjimą
Rusijos.

KIJEVAS, POLTA- VA PAIMTI

Rugsėjo 19 d. Vokiečių
kariuomenė užėmė Kijevą,
Ukrainos sostinę, trečią di-
džiausią Sovietų miestą.

Kijevas skaičiuota turis
846,000 gyventojų.

Aplink Kijevą apsupę di-
deles Rusų armijas, naziai
juos naikino. Sako, ten ap-
supta apie pusė milijono
raudonarmiečių.

Toliau šluodami į rytus
Vokiečiai perėjo Dniepro
upę ir užėmė kitą Sovietų
miestą, Paltavą. Nuo ten
jie žygiuoja linkui Ukrain-
nos industrinio centro —
Kharakovo.

Tuo pačiu žygiu naziai
atkrito nuo Rusijos Krimo
pusiasalį ir traukia linkui
Azovo jūros. Iš ten seka
jau Kaukazaras ir jo aliejaus
laukai.

Iš Suomijos praneša kad
naziai kanuolės nuramino
sovietų tvirtovę Konstadta
saugojančią Leningradą iš
Baltijos pusės. Iš tvirtovės
matėsi debesys dūmų ir
kelios dienos kaip nutilo iš
ten šaudymai.

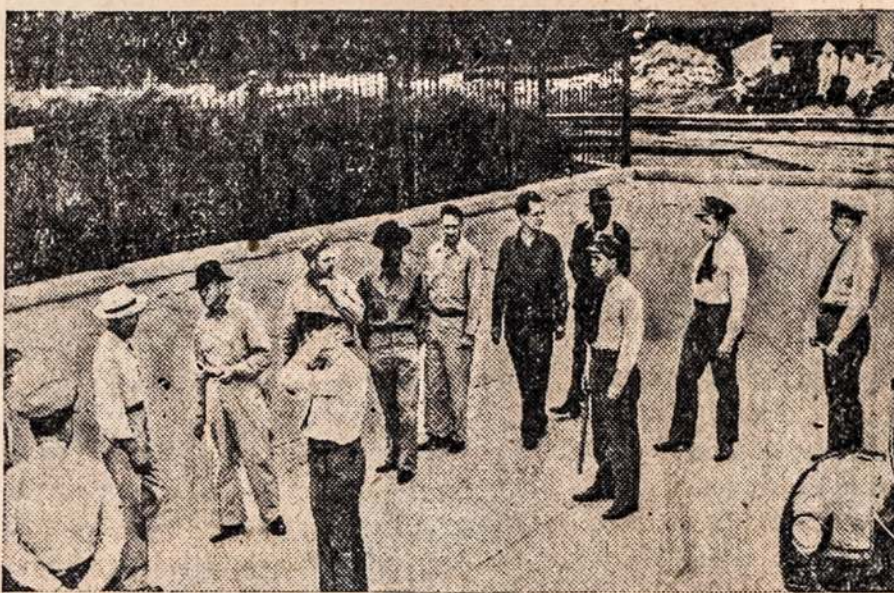
Baltijos ir Juodojo jū-
rų naziai nuskandino 20
bolševikų prekinį ir karo
laivų.

Taipgi užėmė Oesel ir
Muhu salas, Baltijos jūrų,
kur bolševikai ilgai laikėsi.
Taip išvalė sau kelią jūro-
mis linkui Leningrado.

BULGARIIJA praneša
į karą Vokiečių pusėje ne-
stojanti, nors jau išrodė
kad turės stoti.

Bulgarijį sušaudyta ei-
le komunistų seimo narių
ir 120 kitų komunistų išsiu-
sta į Vokietijos koncentra-
cijos stovyklas dėl jų sabo-
tažavimo Sofijoje.

Vokiečiai sako norį gau-
ti Bulgarus darbai dirbtu-
vėse, ne kariauti.

Trudging pickets prevented all but a few workmen from entering this
plant of the Kansas City Power & Light company after a strike was
called a few minutes before midnight. The city was plunged into vir-
tually total darkness. Emergency treatment of hospitals were ham-
pered and surface line transportation came to a halt when power failed.

Kansas City, Kan., sustreikavę miesto elektros stoties dar-
bininkai prieš vidurnaktį, sulaukė nuo ėjimo į darbą visus, išsky-
rus keletą prižiūrėtojų. Miestas atsidūrė visiškai tamsumoje.
Sutrūdyta ir apsunkinta ligoninėse sergančiųjų aptarnavimas
ir sustoję gatvėkarių judėjimas.

Paleckis Mirė Bepročių Namuose Maskvoje

Tapęs Lietuvos "Prezidentu", Matęs prieš Akis
Kraują. — Išėjęs iš Proto, Paimtas Beprotnamin

BERNAS, Šveicarija, Rugs. 4 (Lietuvių žinių biuras). —
Zymus Italų dienraštis Corrie-
re della Sera paduoda savo
korespondento iš Helsinkio ži-
nią kad Justas Paleckis mirė
Maskvos bepročių namuose. Ži-
nia datuota Rugsėjo 29 d.

Pateikdami šią žinią minėto
Italų laikraščio atsakomybe,
nes neturime galimūmą jos pa-
tikrinti, prisiminsime kad pa-
čios bolševikų okupacijos pra-
džioje Justas Paleckis ant rau-
donosios armijos tankų buvo iš-
keltas į "liaudies vyriausybės"
ministerio pirmininko ir net
Lietuvos "prezidento" vietą, jis
įsivertė persekiojimo manija ir
pradėjo rodyt nenormalumo žy-
nių.

Iš tikrų šaltinių turime žinių
kad pereinę metų Birželio mė-
nesį J. Paleckis per vieną pasi-
tarimą, persekiojimo manija
apimtas, Prezidentūros rumuo-
se ėmė šaukti kad jis visur ma-
tų kraują. "O aš nesu savo
gyvenime visiškai papjovęs!"
šaukė Paleckis. Tuo metu jis
griebė ant stalo buvusią bonką
ir sviedė ją į kampe stovėjusią
spintą.

Tenka pridurti kad J. Palec-
kis buvo linkęs prie stikluoko
ir ypatingai bolševikinės karje-
ros pradžioje nevengdavo išsi-
gerti.

J. Paleckio liga buvo nema-
loni staigmena tiems Maskvos
komisarams kurie įj parkino
marionetės rolei. Jis buvo pa-
vestas gydytojų priežiūron, bet
nebuvo tikra ar jis pasveiks.
Todel kai pereinę metų Liepos
12 buvo suvaizdinta "Liaudies
seimo" "rinkimų" komedija, J.
Paleckio kandidatura nebuvo
išstatyta, nors savaime buvo
natūralu kad jis turėjo tarp
kandidatų figuruoti.

Nenorėdami sudaryti įspu-
džio kad Paleckiai būtų patekę
nemalonėn, Maskvos komisari
su "tavorščiais" Dekanozovu ir
Pozdniekovu priešakyje pasta-
tė kandidatų į "liaudies seimą"

S. V. VALDŽIA pasiry-
žus paimti į savo kontrolę
visas šalyje esančias radio
stotis atsitikime karo. Jos
butų naudojamos žinioms,
pranešimams, per sergėji-
mams ir kt.

PER 7 savaites naziai
sušaudė virš 300 žmonių,
daugiausia Žydų ir komu-
nistų, užimtosiose šalyse, kur
si keliama riaušės prieš Vo-
kiečius, arba susekta geib-
tint priešams.

DIRVA (THE FIELD) SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje 2.50

DIRVA
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

IŠ LIETUVOS

RASYTOJAS ir žurnalistas
Vytautas Jakševičius - Alantas,
sulgų žinių iš Kauno, esąs pa-
skirtas Kauno valstybinio teat-
ro direktorium. Ar jis pasi-
liko švietimo tarėjo padėjėju,
prie Vokietijos generalinio ko-
misaro Lietuvoje, kaip anks-
čiau buvo pranešta, žinių netu-
rima.

LIETUVOS provincijoje, su-
lyg pranešimų, dar ir ikiol šei-
mininkauja Lietuviai sukilė-
liai (partizanai). Vokiečių is-
taigų provincijoje beveik visi-
kai dar nesą.

LIETUVOS miestų gatvės
ikiol dar niekur nėra pavadin-
tos A. Hitlerio, Hindenburgo ir
kitais Vokiečių pavadinimais.
Latvijoje tais vardais pavadin-
tos svarbiausios miestų gatvės.

IŠ PABALTIJOS valstybių
sostinių tik Vilnius ir Kaunas
veik visaiškai išliko karo veik-
smų nepalietas. Tuo tarpu a-
pie Rygą žinoma kad ypač ten
skaudžiai nukentėjo senoji mie-
sto dalis, kur buvo daug isto-
rinės vertės pastatų. Lygiu
budu Estijos sostinė Talinas
yra labai nukentėjęs. Iš Gudij-
jos sostinės Minsko liko tiktai
gruivėsiai. Kaip žinoma, Var-
šava buvo visai sugriauta.

LIETUVOS Raudonasis Kry-
žius įgaliojo Lietuvos Piliiečių
Sąjungą Berline atstovauti jos
reikalams santykiuose su įvai-
riomis Vokiečių įstaigomis Vo-
kietijoje.

IŠ KAUNO gauta žinių kad
Geležinio Vilko organizacija ir
Lietuvos Aktyvistų Frontas su-
lietis į vieną partiją, kuri pa-
vadinta Lietuvos nacionalistų
partija. Jos vadas-majoras St.
Puodžiūnas, kontrolės reikalams
tarėjas prie Vokietijos genera-
linio komisaro Lietuvoje. Pa-
tariamai kad keturi Lietuvos Ak-
tyvistų Fronto vadovybės na-
riai su Leonu Prapuoleniu prie-
sakyje prieštaravę tam susilie-
jimui. L. Prapuolenis Lietuvių
sukilimo prieš bolševikus metu
buvo aktyvistų Fronto vado įga-
liotinis Lietuvoje.

ATEJO žinia kad darbo ir
socialinės apsaugos tarėjų prie
Vokietijos generalinio komisa-
ro Lietuvoje buvo numatyta
skirti inž. K. Brunių. Tačiau
paskutiniu momentu ton vieton
buvo paskirtas Dr. J. Paukštys.
Del kurios priežasties įvyko šis
staigus pasikeitimas, žinių ne-
turima.

GAUNAMA žinių kad švieti-
mo, teisingumo ir kontrolės ta-
rėjai prie Vokietijos generali-
nio komisaro Lietuvoje keliasi
iš Kauno į Vilnių. Esą nusis-
tatyta Kauną paversti Lietu-
vos ukio centru, tuo tarpu kai
Vilnius bus administracijos
centras. Ryšium su tuo Lie-
tuvos Statistikos Biuras jau
perkeltas iš Vilniaus į Kauną.
Ši įstaiga įsikūrė Vilniuje dar
nepriklausomos Lietuvos laikais
kai Vilnius buvo atgautas.

PER TVORA
PASIZVALGIUSMANO DRAUGAS Pruseika
Vilnyje šitaip:

"Kol buvo Tarybų valdžia, K. Grinius rašinėjo straipsnius "Tarybų Lietuvon". Atėjo Hitleris ir Grinius pradėjo rašyti savo "atsiminimus". Tuli asmenys moka gelbėti savo kailį. Ne veltui savo laiką jis ir Smetonai nusileido".

Šitaip kalba tas kuris pats kelis kartus keitė savo kailį, gelbėdamas jį. Turėtų žinoti kaip jaučiasi...

IS BOLSEVIKŲ Vilnis jau negali pakęsti to donkišotiško krikdimo Gabaliauskio skerečiojimosi prieš Lietuvos Prezidentą ir štai ką tam "mandram" Gabaliauskui sako:

"Gabaliauskas 'užmiršo' kad ne kas kitas kaip Lietuvos klerikalų partija (krikščionys demokratų) padėjo Smetonai užsirioginti ant Lietuvos sosto. Jis užmiršta kad arkivyskupas Skvireckas jį iškilmingai pablasgavo. Jis užmiršta kad klerikalai dalyvavo Smetoninio seimo rinkimuose.

"Gabaliauskai pyksta ant Smetonos ne todėl kad jie iš esmės nuo jo skirti, bet todėl kad Smetona ir Smetoniniai jiems yra pavojingi konkurentai."

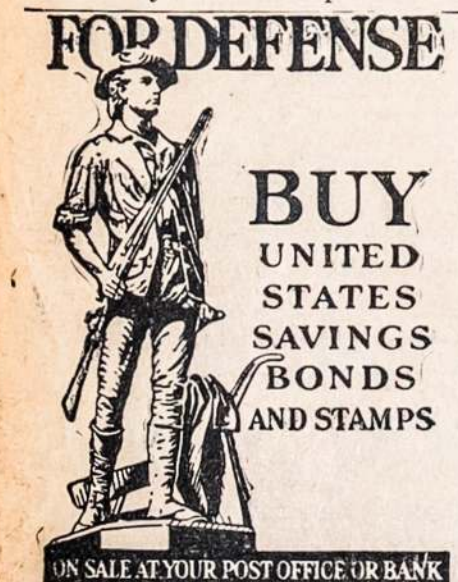
Reikia pripažinti Vilniai pasakymą teisybės nors kartą. Gabaliauskas ir jo plauko visi kiti Lietuviai žino kad Smetona yra doras katalikas, kad dori, praklinę katalikų vadai ir net bažnyčios galva Smetona tokiu pripažysta ir laiko, bet Gabaliauskas yra toks gaivalas kuris kuo nors dvokia, kuris ko nors knisa, kuriam nepasisekė Lietuvoje iškništi, tai atsibastęs Amerikon, kur laisva kitam liežuvį rodyti, ir jis savo ilgą liežuvį iškoręs laiko.

Gabaliauskas mato kad kiti katalikiški laikraščiai Smetoną pagerbia, kad kunigų dalis jį laiko jo prideramą vietą, ir kad doriems katalikams nusibodo jo tuščios žaunos ir "reikalavimai" Prezidento Smetonos "reznacijų", bet savo menkūčių razumų Gabaliauskas neįsivalgoja ką kitą rašinėti tai nori pilnai išnaudoti Amerikos laisvę, iki jį čia laikys.

Toks "diktatoriukas", kaip save pasiskyrė Gabaliauskas, Ameriką atvažiavęs, kuris visų Lietuvių vardu "reikalauja" Lietuvos Prezidento atsistatydinimo, parodo save nykštuko razumų vyrą. Supa Garba.

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

AMERICA ON GUARD!
Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

Kaip Sovietai Okupavo Lietuvą

Blogos žinios iš Maskvos. — Katalikų Vadai Troško Veikti su Rusija, Norėjo Tautininkų Vyriausybę Išstumti. — Maskva Atmetė Gen. Raštikį, kurio Jie Labai Norėjo

J. A. Daugminas.

1. PASKUTINIS MINISTERIŲ
TARYBOS POSĖDIS

Birželio 14 d., 23 v. 30 min. naktį Ministeris Pirmininkas Merkys telefonu pranešė ministeriams, esą, iš Maskvos gauta labai blogų žinių. Kadangi telegramas dar neišsiųstas, tai tikro jo turinio dar nežinau. Dar pridūrė: Birželio 15 d. 4 val. ryto šaukiamas pas Respublikos Prezidentą Ministerių Tarybos posėdis.

Nei pusės valandos nepraejęs, Ministerių Tarybos reikalavė vedėjais pranešė kad posėdis šaukiamas ne 4, o 1 val. nakties. Posėdis prasidėjo apie 2 val. Jame dalyvavo: Respublikos Prezidentui pirmininkaujant, Merkys, ministrai: Bizauskas, Jokantas, Masilinas, Gen. Musteikis, Audėnas, Tamošaitis, Valstybės kontrolierius Šaknis, Kariuomenės vadas Gen. Vitkauskas, Stabo viršininkas Gen. Pundzevičius ir Tarybos reikalų vedėjas Masilaitis. Vidaus reikalų ministeris Gen. Skučas buvo atstataidėjęs, dar sykį atkaršė. Stigo ir ministerio Galvanauskas, kaip jo išvykusio į Klaipėdą. Ministeris Urbys tebebuvo Maskvoje.

Ministeris Merkys pranešė, esą gauta iš Maskvos Sovietų Rusijos ultimatumas Lietuvai, sudėtas iš trijų punktų:

1. Ministerį Gen. Skučą ir direktorių Povilaitį atiduoti teismui,
2. Sudaryti naują, Sovietų Rusijai priimtą vyriausybę,
3. Išleisti neribotą raudonosios armijos skaičių ir visas svarbias Lietuvos vietas.

Atsakymui laiko buvo skirta iki 9 valandos ryto tą dieną. Nors prieš kokią savaitę Karo Tarybos posėdyje buvo nutarta, pavojui grėsiant Lietuvai, atsirasdavo ir kitokių nuomonių.

Respublikos Prezidentas, aiškindamas ultimatumą prasmę, pasakė kad svarstytą tą punktą kur kalbama apie naujos vyriausybės sudarymą, kuri tačiau būtų priimtina ne vien Maskvai bet ir Lietuvai. Kitų dviejų punktų, griežtai laužiančių sutartį ir įsibriaunantių į Lietuvos vidaus santvarką, jis nesutinka svarstyti.

Tarp kitų dalykų Prezidentas Smetona pasakė:

"Atiduoti Gen. Skučą teismui, dirbusį Prezidento nurodymais, būtų nedovanotina sąžinė ir būtų priimta Maskvos pramanyta vyriausybė kaltė. Bent vieną kurį ultimatumo punktą atmetus, Sovietų Rusija laikys atmetu visą ultimatumą. Taigi tenka jam visam ginklų pasipriešinti".

Merkys, Bizauskas ir Audėnas pasisakė už tai kad visi ultimatumo punktai reikią priimti. Kiti ministrai ir Kariuomenės Vadovybė kol kas tylėjo. Tik krašto apsaugos ministeris pareiškė tokią nuomonę:

"Baisiausias yra trečiasis punktus. Neribotas Rusų kariuomenės skaičius visose svarbiose mūsų krašto vietose reikšia jo okupaciją. Vadinas, reikia pasipriešinti jėga. Gyvinas būtų sunkus ir nesekmingas, bet turėtų didelės reikšmės Lietuvių tautos atčiai".

Min. Audėnas karštai siūlė priimti ultimatumą ir nesipriešinti.

Kariuomenės Vadas Gen. Vitkauskas pareiškė kad gintis, esant krašto viduje Rusų iguloms, neįmanoma, ir siūlė sustoti su ultimatumu.

Gen. Pundzevičius nepraejęs žodžio, jis sėdėjo greta su Gen. Vitkausku, su juo kalbėjosi ir, matyti, pritarė Gen. Vitkausko nuomonei.

Valstybės Kontroliesius Šaknis sakė kad "gal geriau būtų gintis".

Ministras Bizauskas (krikščionių-demokratų narys koaliciniame kabinete — D. Red.) smarkiai puolė Merkį kodėl jis iškėlė dar neatsistatydinęs, ir pasiūlė pakviesti Gen. Raštikį ir jam, kaip turinčiam visame krašte daug pastikėjimo žmogui, pavesti sudaryti naują vyriausybę.

Respublikos Prezidentas sutiko pakviesti Gen. Raštikį.

Gen. Raštikis atvyko į posėdį 4 val. ryto. Prezidentas jam suglaustai atpasakojo ultimatumo turinį, ministerių nuomones, savo nusistatymą ir pasiūlė jam sudaryti naują vyriausybę. Raštikis paabejojo ar jis, kaip baigęs Vokietijoje karą mokyklą, busias Maskvai priimtinas. Prezidentas irgi paabejojo, tačiau pasakė kad Ministeriui Pirmininkui reikalingas ne Maskvos, o Lietuvos Respublikos Prezidento pasitikėjimas. Gen. Raštikis, ilgai neatsikabinėjęs, sutiko daryti naują Ministerių Tarybą.

Tada Krašto Apsaugos Ministeris Gen. Musteikis, pasipriešinęs, dar sykį atkaršė savo nuomonę kad reikia pasipriešinti Sovietų Rusijai, ir prašė Prezidentą kad leistų naujam vyriausybei galvą apie tai pasisakyti.

SUTINKA PRIIMTI MASKVOS ULTIMATUMĄ

Gen. Raštikis visai aiškiai pasisakė už tai kad visi Rusų ultimatumo punktai būtų priimti ir kad nesipriešinti.

Ministeris Bizauskas, smarkiai karščiuodamas, antrą kartą pareiškė kad visas ultimatumas reikia priimti ir tuoju nutraukti tarymų komisijos darbą. Esą, negi prisipažins Molotovas kaltu, o komisijos darbas dar labiau gali užpildyti Rusus. Čia Bizauskas priminė vieną pavyzdį kaip Rusai Estijoje užmušė Estų kareivį ir vis dėlto privertė Estus pasisakyti kad Estai užmušė Rusų kareivį. Estai nusileidė, ir konflikto buvęs likviduotas. Bizauskas nuomone, jei Lietuviai Rusams nusileis, su visais jų reikalavimais sutiks, tai ir Rusai busi nuolaidesni ir sušvelnysią savo reikalavimus.

Prezidentas Antanas Smetona griežtai laikėsi savo ankščiau pareikšto nusistatymo: jei nebus sutikta priešintis (ginklų) Rusams tai sutinka dalyvauti posėdyje tik antrą punktą svarstant (apie pakeitimą Liet. vyriausybės). Kiti du ultimatumo punktai jam nepriimtini ir nesvarstytini, dėl to posėdyje nebedalyvaus, savo pareigas, einant konstitucija, perleis Ministeriui Pirmininkui ir pasitrauks. Bet visi ministrai prašė Prezidentą palikti savo pareigose.

Min. Audėnas karštai siūlė priimti ultimatumą ir nesipriešinti.

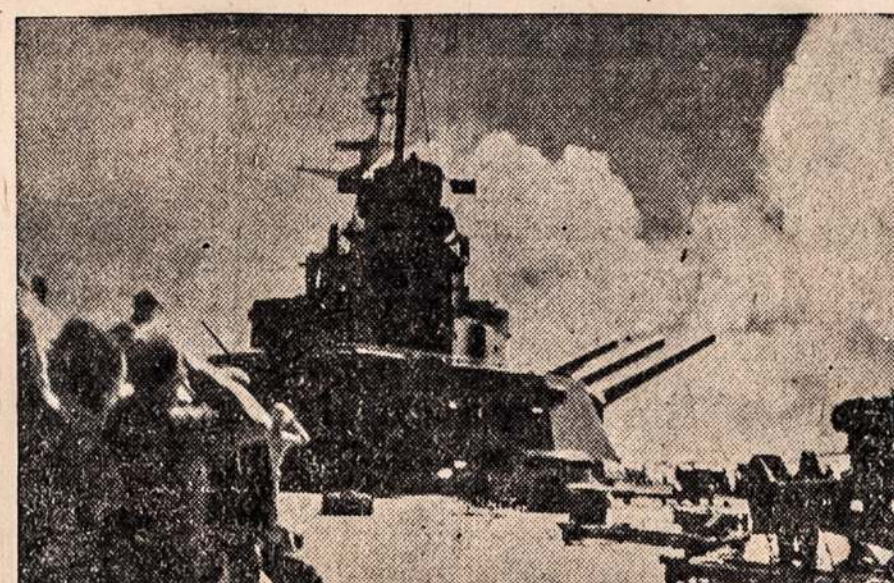
Kariuomenės Vadas Gen. Vitkauskas pareiškė kad gintis, esant krašto viduje Rusų iguloms, neįmanoma, ir siūlė sustoti su ultimatumu.

Gen. Pundzevičius nepraejęs žodžio, jis sėdėjo greta su Gen. Vitkausku, su juo kalbėjosi ir, matyti, pritarė Gen. Vitkausko nuomonei.

Valstybės Kontroliesius Šaknis sakė kad "gal geriau būtų gintis".

Ministeris Pirmininkas Merkys, veik visą laiką tylėjęs, ant galą pasiūlė priimti pirmą ir antrą ultimatumo punktą, o dėl trečiojo — prašyti kad būtų leista vykdyti Maskvą derėtis.

(Be Krašto Apsaugos ministerio, dar tik du ministrai, Gen. Raštikis ir Gen. Musteikis, buvo prieš tai pasiūlytą priimti ultimatumą.)

The 16-inch rifles on the No. 3 turret, aft, of the 35,000-ton U.S.S. North Carolina cut loose with a roar as they hurl shells about 25 miles to sea in the greatest broadside of history. This soundphoto was made from the stern of the navy's superdreadnaught during recent firing tests. The North Carolina is under the command of Capt. Olaf M. Hustvedt.

16-colių kanuolės, naujo 35,000 tonų didumo S. V. karo laivo North Carolina, kurios gali šauti 26 mylias toľumo jūroje.

terio, dar tik du ministrai, Gen. Raštikis ir Gen. Musteikis, buvo prieš tai pasiūlytą priimti ultimatumą.)

Apie 16 valandą paklaustas Gen. Karvelis, kuris tada ėjo Stabo viršininko padėjėjo pareigas, ar tebestovį vietoje Prienų ir Gaizūnų Rusų igulų, atsakė kad tankai jau eina Kau-no linkui.

Nors ir buvo sutarta kad Prezidentas išvažiuos užsienin, p. Merkys kaž kodėl jį atkalbinėjo ir prašė kad nevažiuotų. Prezidentas laikėsi savo nusistatymo ir apie 17 val. išvažiojo iš Kauno o Marijampolės linkui. Buvo numatyta kad jis sustos Marijampolėje 9-me pulke. Prezidentas tačiau nuvažiojo tiesiog į Kybartus.

Kelios minutės po 18 val. — tai apie 6 val. vakare Birželio 15 dieną — Rusų tankai buvo jau žaliajame Kalne, Kaune.

PRAGYVENIMO KAINOS
BRANGSTA

Pragyvenimo kainos Amerikoje kyla aukšty, ir pakilimas buvo matomas dar Rugpjūčio mėnesį. Kilo kainos rūbų, maisto ir anglies.

Pradėjo kilti ir gyvenamųjų namų bei bižnų nuomos.

•AMSTERDAM, Holandijos miestas, išstatytas ant apie 90 salų.

SCENOS VEIKALAI

Mažoms ir Didesnėms Grupėms Vaidinti

GAUNAMI "DIRVOS" KNYGYNE

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Su užsakymu siųskite pinigų (žemiau \$1 galima siųsti pašto ženkleliais)

AMERIKA PARTIJE — komedija 4 aktuose; vaidina 7 vyrai, 2 moterys, 32 pusl.	25c
AKIS UŽ AKI, DANTIS UŽ DANTI — viename akte juokai. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 29 p.	15c
AUKSO VERSIS — Vieno veiksmo komedija. Vaidina 4 vyrai, 1 moteris. 35 pusl.	15c
DU BAILIU — Komedija viename veiksmo. Vaidina 3 vyrai, 2 moterys. 36 pusl.	15c
DIVORSAS — 3 veiksmų komedija. Dalykas dedasi Klaipėdoje. Trečia komedija iš serijos Amerikiečių Lietuvių prietikių atsilankius Lietuvoje. (Toje serijoje yra "Ekscelecija" ir "Palangos Poniais"). 64 pusl.	50c
DVI SESERI — Keturių veiksmų tragiška drama, vaidina 14 vyrai, 4 moterys, 57 pusl.	50c
GRAZI MAGELIONA — 4 aktu drama, senoviškas veiksmas. Vaidina 10 vyrai, 3 moterys. 61 pusl.	50c
GUDRI MOČUTĖ — Keturių veiksmų komedija; vaidina 5 vyrai, 4 moterys; 76 pusl.	35c
GYVENIMO VERPETE — Drama 5 veiksmų, vaidina 7 vyrai, 5 moterys; 76 pusl.	45c
GRAFAS KAIMIEČIO BERNU — 6 veiksmų komedija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 50 p.	25c
JONUKAS IR MARYTE — Keturių veiksmų veiksmas, 16 pusl. didumo, vaidina 2 vyrai, 3 moterys ir 2 vaikai.	10c
KOMEDIJĖLĖS Mėgėjų Teatrui — Telpa šios komedijos: 1—Uošvė ir namus, tylos nebus; 2—Kurčias Zentas; 3—Vargšas Tadas; 4—Advokato patarimai; 5—Gaila Usų; 6—Nesipriešink; 7—Nepavykus komedija. 183 pusl.	50c
KUMUCIŲ ROJUS — keturių veiksmų tragikomedija. Veikia 6 vyrai, 6 moterys. 60 pusl.	50c
KADA MES IŠ NUMIRUSIŲ PRISKELSIM — trijų veiksmų dramatiškas epilogas. Veikia 3 vyrai, 3 moterys. 111 pusl.	35c
KATRIUTĖS GINTARAI — Triveiksmis vaizdelis dainomis ir šokiais. Vaidina 4 vyrai, 5 moterys, 2 vaikai. 27 pusl.	15c
KUNIGO GRAMULOS RAŠTINĖJE — komedija viename akte; veikia 2 moterys, 3 vyrai. 14 p.	10c
KUNIGAS MACOCHAS — Tragedija 4 aktuose, vaidina 17 vyrai, 3 moterys; 35 pusl.	30c
KOVA TIES ŽALGIURIU — Istoriska drama ir Vytauto ir Jogailos laikų. 30 pusl.	25c

• LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA •

Antrašas: 2201 W. Cermak Road. Chicago, Ill.

DRABUŽIŲ RINKIMO REIKALU

Prieš porą mėnesių Lietuvai bučius ne krauti vienon, bet Vaduoti Sąjunga atsisaukė išseivijos Lietuvių visuomenę, prašydama aukauti ir rinkti nedėvimus drabužius, kurie būtų galima pasiūsti okupantų apipilėms tautiečiams, kurie žiemai prisiartinant, neturi kuom apsirengti. Į tą atsisaukimą greitai reagojo įvairių kolonių veikėjai, ir ėmėsi darbo. Ypatingai tame reikale gražiai pasidarbavo LVS. antras Skyrrius Brooklyne.

Dabargi vienok tenka susidurti su kliutimis, kurios ne musų galėje. Vokiečių okupuotą Lietuvon, kol kas, nieko įgubenti negalima. Lietuviai išstremti Rusijon visur išblaškyti, išmėtyti, ir jų surankijimu Rusai ikišiol nesirupino, o jų sukoncentravimui joki komitetai iš kitų šalių nelleidi. Siuntinius Rusijon galima siųsti tik mažais pakais iki 11 svarų, ir tai kainuoja neapsakomai brangiai. Tačiau ir taip siunčiant, siuntinius nėra kam priimti ir tinkamai su naudoti, nes ten nėra tremtinių globojimo komitetų, ir patys Lietuviai nežinia kur išblaškyti, išbarstyti. Gal tai bus kaip nors sutvarkyta kada Suvienuotų Valtijų valdžia per savo įstaigas tuom rupinsis, ir dabar tam jau dedamos pastangos.

Akivaizdoje tokių kliučių, ir mums tenka susidurti su kliutimis, reikale drabužių rinkimo. Nežinant kaip greitai dalykai susitvarkys ir kaip greitai bus galima drabužius siųsti, dabar renkamy drabužių gali greitai prisirinkti didelė daugybė. Tada reiktų jų sukrivimui samdyti saugius sandėlius, samdyti darbininkus jų saugojimui ir priežiurai, kitus siuntinėti iš vienos vietos į kitą, o tai sudarytų labai dideles išlaidas, kurios gali būti daug didesnės kokias galima įžiūrėti dabar.

Į visa tai atsižvelgiant, šiuo mi mes kreipiame į savo Skyrrius ir visus kolonijų veikėjus, ir prašome, aukaujamus dra-

bučius ne krauti vienon, bet palaikyti juos iki pareikalavimui, kada bus galima išsiųsti. Kas tokius drabužius aukauja, lai juos palaiko pas save, kol reikalsams susitvarkius, mes pranešime ir nurodysime vietas, į kurias galima tuos drabužius priduoti. Veikėjai, kurie drabužių rinkimu rupinasi, šiuo mi prašomi kiek galima surinkti tik vardus aukautojų, ir juos turėti savo žinioje iki laikpi, paprašius kad jie drabužius palaikytų pas save, kol bus galima juos paimti siuntimui.

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Centro Valdyba.

Lietuvos Vadavimui

Aukos

Ant Lietuvos vadavimo aukuro sudėjo ir LVS Centrai pridavė savo aukas:

V. A. Kerševičius iš Scrantton, Pa. 5.00
V. K. Lasher, iš Sodas, Mich. 5.00
LVS. Skyrrius No. 3 iš Newark, N. J. 30.00
LVS. Skyrrius No. 2 iš Brooklyn, N. Y. 15.00
Dr. J. Jonikaitis iš Detroit, Mich. 50.00

Visiems aukautojams nuo širdžiai dėkavojame. Vienkurt pranešė ir kitus tautiečių draugus Lietuvos vadavimui duoti savo aukas kokias kas išgalės. Kas tik galit, dėkite grūdą prie grudo, o pripildysime Tėvynės vadavimui aruodą. Tai yra pareiga kiekvieno Lietuvis trokšančio savo tėvynei laisvės. Tode neatidėliojant pasirodykite, kuriems tėvynės laisvės brangi.

LVS. Centro Sekretoriatas

•JUODŲ Afrikos žmonių Masai gentė turi paprotį nevalgyt tą pačią dieną mėsą ir gerti pieną. Tas yra jų kaip ir tikėjimas. Jie tiki kad nuo to asperga ir valgytojas ir karvės.

SALOMEJA, Herodienės Duktė — Drama viename veiksmo. Vaidina 15 vyrai, 5 moterys. 60 p.	25c
KONTRIBUCIA — drama viename veiksmo, iš karo nuotikių. Vaidina 9 v., 4 m., 3 vaikai. 30 p.	15c
KLEBONAS KALTAS — Keturių veiksmų komedija; vaidina 4 vyrai ir 5 pašaliniai. 35 pusl.	45c
LIZDAS NAMINIO LIUTO — Drama 3-se veiksmuose, vaidina 6 vyrai, 2 mot., 3 vaikai. 30 p.	15c
MARCELE — Keturių veiksmų scenos vaizdelis vaikams; vaidina 5 vaikai, 2 vyrai, 2 moterys. Knygėlė 34 pusl. didumo.	25c
MOTINOS ŠIRDIS — keturių veiksmų drama; vaidina 5 vyrai, 4 moterys. 48 pusl.	25c
MEDICINOS DAKTARAS — Komedija viename veiksmo. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys. 41 pusl.	20c
MIGLA — Vieno veiksmo komedija. Veikia 2 vyrai, 2 moterys. 20 pusl.	10c
MILJONAI VANDENIJE — Trijų veiksmų drama, veikia 6 vyrai, 3 moterys. 32 pusl.	15c
NIHILISTAI — Tragedija trijuose veiksmuose, vaidina 27 vyrai, 2 moterys. 51 pusl.	25c
NASTUTĖ — dviejų veiksmų drama; vaidina 4 vyrai, 2 moterys. 30 pusl.	15c
PENKTAS PRISAKYMAS — Drama viename veiksmo, vaidina 7 vyrai. 23 pusl.	10c
PINGŲ NER' — Komedija viename akte; vaidina 10 vyrai, 1 moteris. 23 pusl.	10c
PASKENDUSIS VARPAS — Pasakos drama penkiuose veiksmuose. Vaidina 6 vyrai, 3 moterys, 3 vaikai. 110 pusl.	50c
PONO FELIKSO ATSLANKYMAS — vieno veiksmo komedija; vaidina 3 vyrai, 2 mot. 40 pusl.	20c
PAVYDAS — Penkių veiksmų drama; vaidina 8 vyrai, 3 moterys. 109 pusl.	50c
NEPASIEKTAS TIKSLAS — tragedija keturių aktų, iš dabartinių Rusijos nuotikių. Vaidina 28 vyrai, 2 moterys, pora vaikų. 92 pusl.	60c
PERSKYRŲ TEISEJAS — vieno veiksmo komedija. Vaidina 9 vyrai, 3 moterys. 16 p.	10c
PIRMI ŽINGSNIAI — 4 veiksmų drama, vaidinime dalyvauja 7 vyrai, 4 moterys. 49 pusl.	20c
RUSIJOS CARAS — Monologas	10c
RYTU PILIS — Drama 5 veiksmuose, iš Amerikonių gyvenimo. Vaidina 8 v. ir 5 m. 67 p.	35c
RUSIJOS BOLSEVIKŲ DARBO BIURAS — vieno veiksmo komedija. Veikia 9 vyrai, 3 mot. 18 p.	10c
ŠIAURĖS KARŽYGIAI — keturių veiksmų tragedija. Vaidina 6 vyrai, 2 moterys. 77 p.	35c
SVETIMAS DIEVAS — Drama trijuose veiksmuose. Vaidina 4 vyrai, 3 moterys. 27 pusl.	25c
SNIEGAS — Drama keturių veiksmų, vaidina 3 vyrai ir trys moterys. 62 pusl.	50c
SIS TAS VAIKU TEATRUI — Keturi vaizdeliai: 1—Baubas. 2—Išvadavo. 3—Eglaitė; 4—Duonos Bejieškant.	25c

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

K. BIZAUSKAS MIRĖ

Sandara rašo:

Iš Sibiro, aplinkiniais keliais atėjo pranešimas jog ten pasi-
mūrė ištremtas Lietuvos prem-
jero pavaduotojas K. Bizaus-
kas. Tūkstančių mylių var-
gingiausia kelionė ir baisios
gyvenimo sąlygos Rusijoje už-
baigė jo dienas.

K. Bizauskas buvo 50 metų
amžiaus. Savo laiku jis atsto-
vavo Lietuvą Washingtone,
Londone, Rygoje ir panašiai.

Dar galima pridurti kad K.
Bizauskas, kuris labiausia no-
rėjo suardyti tautinę vyriausybę
Lietuvoje prieš bolševikų
okupaciją Lietuvos, buvo nu-
matytas Lietuvos atstovu at-
gal į Washingtoną, jeigu Gen.
St. Raštiko vyriausybė būtų
galėjusi įsigyvuoti ir bolševikai
nebutų Lietuvą užgrobę.

PATIRTA kad Lietuvos Tele-
gramų Agentūra "Elta" esanti
perorganizuota į "generalinio
komisariato spaudos tarnybą"
(Pressdienst des Generalkom-
missariats). Jos priešakyje
stovįs kažkoks Vokietis. Ta-
čiau beveik visi senieji "Eltos"
tarnautojai pasiliko savo vie-
tose.

Kaip atmename, bolševikų
okupacijos metu "Eltai" vado-
vavo Leiba Saus.

Kauno radijofono direktorium
irgi paskirtas kažkoks Vokie-
tis. Bet radijofono programa
duodama ir Lietuviai kalba.

TURIMOMIS žiniomis, iš tų
bolševikų nacionalizuotų namų
savininkų, kuriems Lietuvos
tautinė vyriausybė namus buvo
grąžinusi, namai vėl esą atimti.

•KANADA užlaiko 367 mo-
kyklas savo Indijonų mokymui.

VOKIEČIAI SAVO- TISKAI TVARKO ŽEMES

Vokiečių komisaras Lietuvo-
je išleido įsakymą tvarkantį
žemės ūkio padėtį. Jo svar-
besnįjį dėsniui yra šie:

Tie ūkininkai kurie iki 1940
metų Birželio 15 (tai yra iki
bolševikų okupacijos) turėjo
iki 30 hektarų žemės ir bolše-
vikų viešpatavimo metu patys
valdė ūkį, ir dabar užtvirtinami
tų ūkių valdytojais.

Tokiais pat valdytojais tvir-
tinami tie ūkių savininkai ku-
rių žemės virš 30 ha buvo at-
imta. Tie paliekami tos dalies
ūkio valdytojais, kuri bolševi-
kų buvo jiems palikta, tačiau
su sąlyga kad jie patys valdė
tą ūkį bolševikų laikais.

Mažesniai ir naujakuriai,
kurie bolševikų metu yra gavę
žemę naudojimu, laikomi tos
teisės nustojusiais. Tačiau to-
kiems kurie sugeba gerai ūki-
ninkauti, ta žemė laikinai pa-
liekama valdyti.

Bolševikų sudarytiems sov-
hozams valdyti įsteigta atski-
ra administracija. Tas žemes
kurios dabar neapdirbamos,
valdo Vokiečių apygardų komi-
saras.

Ūkininkams dėl apsilėidimo
ar tinginavimo tinkamai ne-
apdirbantiems ūkių, grėsoma
griežtomis bausmėmis.

Žemės ūkio darbininkai grą-
žinami į savo senasias vietas.
Jie ir naujakuriai irgi bus bau-
džiami jei trukdys ūkių per-
duoti naujiems valdytojams.

Minėtave komisaro įsakyme
esą dar pasakyta kad šis ūkių
valdymo pertvarkymas esąs
laikinas. Pabrėžiama kad bol-
ševikų reforma taip suardė ūkį
jog norint aprūpinti kraštą
maistu esą nutarta žemės val-
dyną perduoti tiems kurie tai
geriausia sugeba. Tų teisių
prie žemės neduoda žydams,
komunistams ir neukininkams.

•KRANTOMO gumo Ame-
rikoje per metus parduodama
už apie 60 milijonų dolarių.

•AUTOMOBILIS tapo pri-
pažintas reikmenimi 1898 me-
tais.

LIETUVOS GĖLĖS

(Pr. Vaičiūčio eilės)

Budams svetimoj šalyj žiūrėjau
I jurginus, lelijas, rudas,
Jų žydėjimu graži gerėjau,
Bet turėjau mintyje kitas.

Tas žalias rudas kurioms dabinas
Skaisčios, jaunos dukters Lietuvos,
Iš kurių žalia vainiką pinas,
Ant nuvargintos dedas galvos.

Tuos jurginus, ką mažuos darželiuos
Auga tarpe rutų kvepiančių.
Ir kurie, kaip Lietuvos berneliai,
Žydi tarp Lietuvaičių grakščių.

Ir žydėkit, Lietuvos mergelės,
Ir žydėkit jūs kaip gėlės!

NEKALBĖTUOS' ŽODŽIUOS...

Aš žinau nutylėjai tu žodžius
Mano taip ilgai, ilgai laukus — man žadėtus...
Neatsakėi į žvilgsnius taip godžius,
Pamiršai sapnus mano, širdį tavo pasėtus...

Turtinga žemė alkina vaikus —
Oi, kodel, kodel toks siauras takelis žmogaus?...
Jei aš ir tu drauge, butum taikūs,
Oi, kiek žemėj ir meilėj mes rastume dangaus...

Jų vaikai auga — aš sėstu ir tu!
Tau klajojant po bruktus miestus, o man sodžius —
Tarp nekaltųjų svajų taip klaiku...
Kodel, kodel nutylėjai man žadėtus žodžius?...
Ona Pucetaitė.

Kas Tu Esi, Lietuvi?

PARAŠĖ IRVIS GEDAINIS

Nuo Redakcijos: Šis yra pirmutinis straipsnis įdomių ir pamokinančių ap-
rašymų apie Lietuvį tautą — apie tą Tautą iš kurios TUV esi kiles, Lietuvi.
Sek šiuos straipsnius, daug patirsi, sužinosi, prašvis tavo Lietuviškos akys.

1. TAVO KRAŠTAS

TAVO kraštas, tai tavo namai. Tu juo-
se gimsti, gyveni, dirbi, džiaugies ir
atsiskirsi su šiuo pasauliu. Tavo namų as-
la išklota žydinčiomis pievomis, išgraiž-
ta vingiuojančiomis dirvomis, išvagota
žvilgančių vandenų srovenančiomis upė-
mis ir tyvuliuojančiais ežerais. Sienos,
tai žali, gludžiai ošianti miškai, pilni ne-
nutylančių paukščių ir žvėlių žvėrių. Lu-
bos tų namų — aukštas dangus, dieną daž-
nai saulės auksu žerintis, naktį mėnulio
nusiabrėžtas ir žvaigždėmis išmargintas.

Yra kraštų kur šilta visa apskritą
metą. Kai tik pagalvoji apie tai, tau at-
rodo kad ten amžina vasara, gėlės tik žy-
di ir paukščiai tik čiulba. Imtų noras ten
persikelti. Tik jei persikeltum kur Afri-
kai, Siaman ar Brazilijon, netrukus išsi-
ilgtum savo krašto. Todel, kad ten tvan-
ku ir juoda naktį, ir sunku imtis kokio
darbo, nes nuolatos pila prakaitas. O be
to dar kimba visokios įkyrios musės, iš po
kiekvieno krūmo, net nuo medžių šakų, ty-
kėja šlykščios gyvatės, su kiekvienu vėju
užaina nauja liga.

Kam mums eiti taip toli? Štai čia pat
Europoje Italijos vardas taip, rodo, vilio-
jančiai skamba. Ten pavasaris jau Vasa-
rio pabaigoje prasideda. Bet tik vienas
pavasaris ir gražus. Vasarą viskas išde-
ginta, ruda, ore pilna dulkių, nuo kaitros
nėra jokios paunksmės. Ten, kaip ir Is-
panijoje, žmonės dieną miega ir tik naktį
kaip pelės išlenda iš savo urvų. Ar labai
malonu?

Jei žvilgtersim šiaurėn, kad ir Suomij-
jon, rasim ten aštuonių-devynių mėnesių
gilia žiemą. Dienos keletą žiemos mėne-
sių kaip ir nėra, vasarą saulė rieda žemai
pasilenkus, kaip Lietuvoj rudenį. Nyku,
nuobodū.

Tikrai, tavo kraštas visai ne toks blo-
gas. Metai lygiomis padalinti tarp žie-
mos, pavasario, vasaros ir rudens. Diena
brėkšta pamažu, saulė leidžias tylomis, vi-
są dangų nuvarsindama, dainoms ir pa-
sakoms pavakario nuotaką sudarydama.
Ne taip kaip toliau pietuose, kur saulė
staiga išlenda ir įlenda kaip į maišą. Lie-
tuvoje nėra tokių šalčių kaip šiaurinėje
Skandinavijoje, Suomijoje ar Rusijoje.
Kur gyvas sidabras neretai susitraukia 45
laipsniai žemiau 0. Nėra ir Italijos ar Is-
panijos troškinančių, gyvybę atimančių
karščių. Jau anksti pavasarij tavo kraš-
tą suskrenda išsilgę paukščiai, nes ne
pietuose, o Lietuvoje jie krauna lizdus ir
gieda.

Tiesa, tavo krašte neauga pietų auga-
lai: apelsinai, bananai, kava ar pipirai.
Tik kokie Lietuvoje išauga kviečiai, ru-
giai, žirniai ar bulvės, kokie obuoliai, sly-
vos ar kriaušės! Tų visų vaisių mums pa-
tys pietų kraštai pavydi. Ko tau truksta
tu lengvai iš savo rankų darbo nusiperki
iš kitur. Šiais laikais, gerai dirbdamas
žemę ar kokį amatą, tu gali visko gauti
kuo tik pasaulis turtingas.

Lietuva ne pati Mažiausia

Taip, tavo kraštas dabar ne vienas iš
didžiausių. Tik jis ir ne iš pačių mažiausių.
Su gražia Vilniaus sritimi, jis turi 83,000
ketvirtinių kilometrų. Lietuva didesnė
už Estiją, Daniją, ar Šveicariją.

Gyventojų skaičium ji neatsilieka nuo
Norvegijos, Suomijos, ir praneša šiaurės
kaimynės, Latvija ir Estija. Lietuva skai-
to virš 3,000,000 gyventojų.

Tavo krašte nėra aukštų kalnų, o
Klaipėdos krašte jų ir visai nėra. Žino-

ma, ne kokios ten aukštumos, jei Vėžinių
kalnas prie Vištyčio ežero, Lietuvos aukš-
čiausias, siekia tik 300 metrų, o Medvėga-
lis, Žemaitijos didžiausia aukštuma, tikiai
234 metrai. Be tos Žemaitijos, Sudavijos
(Suvalkijos) ir Aukštaitijos aukštumos,
apvalios, ramiai nusitiesusios, dažnai miš-
kais apaugusios, perkerta Klaipėdos kraš-
to, Sakių-Vilkaviškio ir Kėdainių-Panevė-
žio-Biržų stalu nugulusias lygumas. Jos
pajavirina tavo krašto žemės paviršių, pa-
gyvina jį, sulauko išėjusių jūros vėjų.

Yra kas dar daugiau pagrazina tavo
kraštą. Lietuva pilna upių ir upelių. 937
kilometrų ilgio Nemunas atiteka net iš
Gudijos ir didingai bevingiuodamas nute-
ka palei visą Klaipėdos kraštą. Jis suren-
ka pakeliui daugumą kitų Lietuvos upių:
vikrų Merkį, sraunią Nerį su akmeninga
ir smėlėta šventaja, pailsusią, linksnu slė-
niu atitekančią Nevezį, grakščią Dubysą,
ir mitrią, tai rimstancią, tai vėl įsismagi-
nancią Jūrą.

O kiek šiaurės Lietuvos upių nuteka
Latvijos pusėn! Tik prisiminkim Nemu-
nėlį, Musą, stačiakrantę ir gilią Ventą, ir
tai nekaltai spindinčią Bartavą.

Bet visų gražiausia Žemaitijos ir
Klaipėdos krašto upė, tai Minija. Vaziuo-
ji keliu, jau ją, pievomis pasipuosusią,
snarancią karklais, tai staiga pušynėliais
apsikaisiusią pravažiavai, žiūrėk ir vėl
laukai nusiklėdžia apvalais kriaušais,
vėl sučeža karklai ir sumosuoja žilvčiai.
Tai vėl Minija.

Visos Lietuvos upės, kur tik jos teka,
srovėna užsirausios slėniuose. Tai pla-
čiau tuos slėnius praskėsdamos, tai arti
jų krantus sutraukdamos. Neretai jau iš-
tolo laukai nuslenka paupėn pakalnėmis ir
istolo matai kaip laukai ten, mėlynymoj,
vėl pamažu aukštyn išskyta. Tuose slėniuose,
pavasarij begaliniais ežerais virstan-
čiais, gerai dera pievos, o aukšteliau du-
da nebloga derlių ir dirvos.

Tu turi ne tik džiaugsmo iš savo upių.
Jomis plukdai mišką, pasižvejojį, turi kūr
vasarą pagirdyti arklus, galvijus, patis,
kur geresnis dugnas, pasimaudai! Ne tik
Nemunu, Nerim, Nevezium, ir keliomis kitō-
mis upėmis plauko nemaži garlaiviai.
(Bus daugiau)

NAUJI RASTAI

A. L. R. K. Kunigų Vienybės Metraš-
tis 1941. — Didelio formato, 100 puslapių
didumo leidinys, su daugelio kunigų ir žy-
mių katalikų veikėjų atvaizdais, su įval-
riais raštais liečiančiais Lietuvį tikybą,
bažnyčias, akciją ir tt. Amerikoje ir Lieti-
voje. Išleistas Brooklyn, N. Y. Redaga-
vo Kun. Jonas Balkunas.

•APSKAICIUOJAMA kad apie 30 mi-
lijonų svetimšalių atvyko į Šv. Valtijas
nuo 1787 metų iki dabar. Tais metais jau
buvo įsisteigusios Suvienytos Valtijos ir
gyvavo savistoviai. Pirmą Amerikon
jau buvo suvažiavę įvairių kolonistų.

MARGUČIO DAINOS

Pasiskubinkit įsigyti šią mažą, kšeningę
"MARGUČIO"-VANAGAČIO dainų knyge-
lę — tai yra trečia Dainų knygelė, naujai-
sių, gražių dainų rinkinys, nekurių jų su
gaidomis. Iš šios knygelės galėsit išmok-
ti pasidainuoti sau visas mėgiamiausias
Vanagačio dainas, kurių gidas mokat, o
žodžių pilnai nežinot. Apie 40 dainų —
KAINA TIK 25c.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

•VIENAI unčiai radiumo gauti reikalinga keturio-
likos tukstančių tonų rudies.

ALPIS

KĖSTUČIO
IŠLAISVINTOJAS

(ISTORINĖ APYSAKA)

K. S. Karpus.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

miau kalbėjo apie kariavimą su priešais, kai užaugs, apie atsiliginimą jiems už jo tėvo nužudymą, pats dar berniuku budamas galvą padėjo po žiaurių užpuolikų ginklų, savo tėviškę gindamas...

Ramindamas motiną, sugrįžęs Alpis kalbėjo apie savo naujus planus pilį atstatyti ir apie budus kokiais jis su užpuolikais ateityje kariaus.

Tuoju užvedė ir linksmesnę kalbą — apie savo mylimąją, kurią tuoj į Gaižuvą parsives, apie Varytę, del kurios jam ir gyvenimas ir visa Lietuva brangesnė tapo, del kurios jis turi gyventi ir rūpintis visą šalį nuo priešų ginti...

Bet ar Giedrė nudžiugo išgirdus apie marčios parvedimą? Kaip visos motinos tokia žinia nesidžiaugia taip ir ši nuliudo ir nusisukus į šalį nubraukė nuo žandų ištryškusias ašaras. Jai širdį suėmė patyrys kad kita jos vietoje liks šių namų šeimininkė.

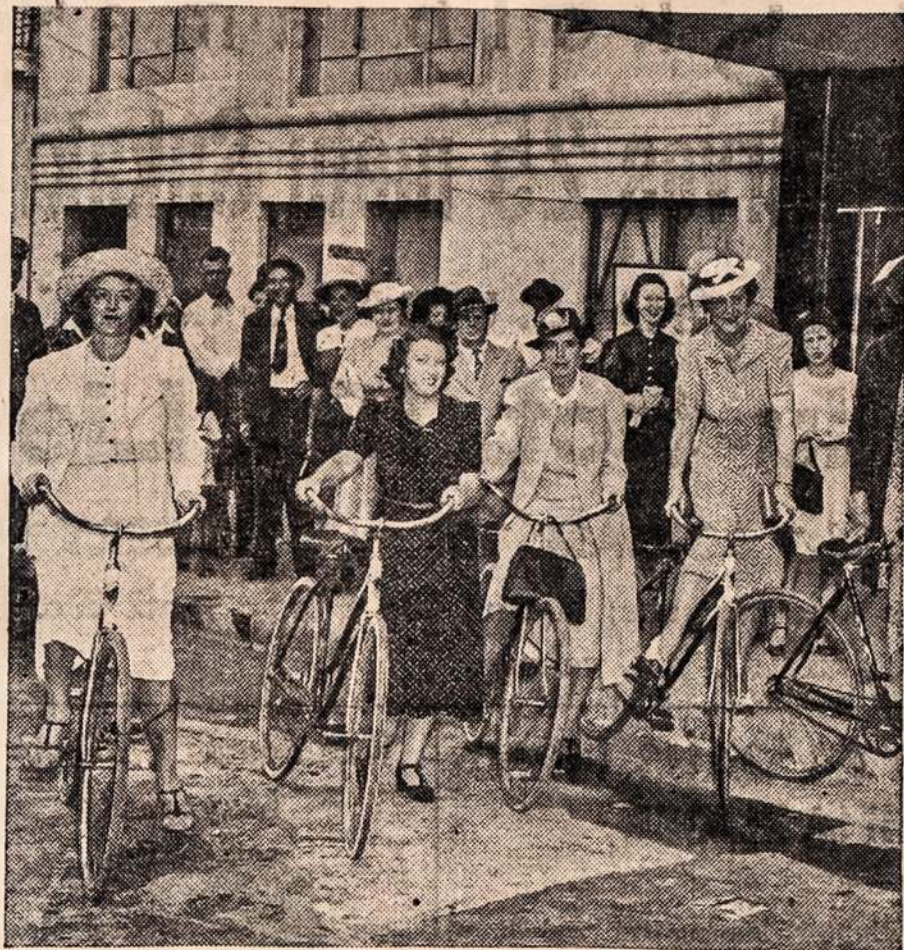
— Nesisielok dėl jos, motinėle... Varytė yra gera, švelni, ji bus tau kaip tikra dukterė... Ji man prižadėjo, ji tave pamilo dar net nepažinus. Aš jai daug apie tave prikaltėjau, tu jai likai sava...

Gal ne tiek iš baimės del marčios neilumo kiek iš dasiprotėjimo kad nauja šeimininkė jos namuose pradės valdyti Giedrę širdį nudiege. Bet taip gyvenimas eina — taip buvo ir pasiliko: viena valdė, jos vieton atvesta kitos, ir taip turėjo būti... Ji permastė kaip ji, jauna, vikri, graži, atėjo į Gaižuvą pas savo vyrą, kaip čia patogi išgyveno ir per kelis metus buvo laiminga, patenkinta, vyro mylima, iki neprasidėjo jų nelaimės kryžiuočiams užpuldinėjant. Daug ji čia perkentė: ir jos vyras žuvo, ir Alpis buvo pagrobtas, ir Gaižys galvą paguldė, toks jaunas, savo lizdą gindamas... Jai čia buvo taip miela, brangu...

* * *

Nauja saulė užtekėjo Gaižuvos danguje ir rado didelės minios žmonių tulką — plačios apielinkės gyventojus, kurie kaip skruzdės dirbo, skubo, trūsė Gaižuvos pilies atstatymui ir sustiprinimui. Augo didelės stiprios sienos aplink gyvenamus pastatus. Augo nauji trobesiai, vieton pirmesnių, priešų sudegintų; kilo visų naujas pasiryžimas užpuolikams nepasiduoti, šioje pilaitėje susitelkus gintis priešams vėl kada atsibasčius.

Bet Alpis pamišęs buvo priešus — jo viena mintis diena iš dienos tebuvo — kaip Varytę parsives, kaip ją apgyvendins, kaip

To help conserve gasoline, the Gasless Club of America is formed in New York city, with a number of socially prominent women taking to their bicycles. The club, founded by Mrs. Abby M. Ricker and others, discussed plans for holding fox hunts in Central park. They are, left to right, Mrs. Ricker, Miss Rosalie Stonebraker, Mrs. Albert M. Handy and Mrs. Oscar C. Chopin.

Gelbėti taupyti gasolinui, New Yorke susitvėrė Gaseless Club of America, daugeliui žymių moterų pradėjus naudoti dviračius. Klubą įsteigė Mrs. Abby M. Ricker ir kitos, kurios aparė surengti lapių medžioklę Central Parke.

jai čia patiks, ir kaip pats bus laimingas augindamas su ja šau ir tėvynei naujus gynejus.

Pagaliau, prieš visai įrudinėjant, prieš pabliurant keliams, siuntė jis pasiuntinius į Beržynę pas Varytę, primindamas pasi-rošti visam tam kas nuo dabar seks — vestuvėms ir kelionei į jos naują gyvenimą.

Vestuvėms pradėjo ruošti abei namai — Alpis ir Varytės. Midų ir alų darė kad užtektų ilgomis vaisėms, prigrindyti didelės minios giminių ir kaimynų. Paskutinėmis dienomis prieš vestuves, emė ruošti, gaminti įvairius valgius, ir mėsas ir kitus skanumynus. Jaunoji ir jaunasis abu iš savo pusės savo gentis ir kaimynus į vestuves kvietė. Alpis siuntė vežimus prikrautus dovanų savo jaunajai, siuntė jai, sulyg Lietuvių papročio, savo karo žirgą, ragotinę ir kalaviją, parodymui jog yra narsus karo vyras, jog ištekęs už jo turės sau užtėrėją, globėją ir apgynėją, nors ji tą pirm šito geriausia žinojo.

Varytė iš savo pusės per savo gentis nusiuntė savo busimam vyrui savo tėvo kardą ir porą jaučių, parodymui jog yra karo vyro dukterė, ukės vilkėja ir turi savo apgynėją. Jos pasoga, jos brolis, pilnas skrynias išvežė į jos naujus namus, ir pagaliau Alpis ir daug Gaižuvos žmonių iškeliavo į jaunosios namus Beržynėn, vestuvių apeigoms atlikti.

Varytės sukviesti gentys ir kaimynai jau išvakaro susirinko jaunojo laukti.

Mergaitės suėjusios pas Varytę, rutų vainiką pynė, jai galvą šukavo, plaukus į kasas pynė ir vestuviniams drabužiais rengė, guosdamos ir linksmindamos jaunąją,

BOLŠEVIKAI ŽUDOSI. Šiame Rusų kare prieš Vokiečius sufanatinkinti komunistai daro visokių pasiaukojimų "darbininkų tėvynei". Vienas paskiausių jų kovos būdų yra sekantis:

Seni orlaiviai prikraunami dinamito ir pasiaukoję lakunai skrenda su tais orlaiviais ir krinta ant Vokiečių laivų Baltijos juroje. Žusta lakunai, bet priešui padaroma nuostolių. Šiuo būdu fanatiški komunistai nuskandinę 12 Vokiečių laivų prie Kronštado.

BAČIUNAS PIRKO
KITĄ VASARINĮ
REZORTĄ

J. J. Bačiūnas

Amerikos Lietuvių tautinis veikėjas, Juozas J. Bačiūnas, Tabor Farm vasarinio rezorto savininkas, šiomis dienomis nupirko kitą vasarvietę Michigano valstijoje, toliau į šiaurę tame pat Michigano ežero pakraštyje, kur randasi jo populiariška senai išdirbta Tabor Farma.

Ta nauja vasarvietė randasi netoli Grand Haven, Mich., prie Spring ežero, vadinama Prospect Point Manor. Tą vietą p. Bačiūnas atpirko nuo našlės Mrs. W. A. Beale ir pats pertvarkys ir remodeluos sulyg savo Tabor Farmos plano. Remodelavimo darbą atliks šią žiemą, ir kitą vasarą jau pradės kvieisti savo svečius į tą antrą savo rezortą.

Naujojo rezorto manadžeriu p. Bačiūnas paskyrė buvusį Clevelandienį, dainininką Joną S. Urboną, kuris šią vasarą darė bavoši Tabor Farmoje.

Dainininkas Jonas S. Urbonas, kuris prieš nuvažiuojant į Chicago ir stojimą darbuotis prie Vanagačio Margučio radio programų, apvažinėjo platų pasaulį dainuodamas, keletą kartų lankėsi Pietų Amerikoje, po apsigyvenimo Chicagoje pereiną, rudėnį, po paskėrimo Čikagos ir linksminimo Chicago ir plačios apielinkės Lietuvių savo dainomis, šį pavasarį tapo p. Bačiūno pakviestas į Tabor Farmą, darbuotis prie tos didelės vasarvietės svečių priėmimo, vaišinimo ir linksminimo.

Urbono darbštumas ir tinkamumas tam bizniui suteikia jam daugia progų, ir štai matome jį paskiriamą p. Bačiūno naujos vasarvietės, Prospect Point Manor, manadžeriu. Savo pareigas jis pradės eiti kitą pavasarį.

Apie p. Bačiūno įgijimą šios naujos vasarvietės plačiai aprašė tos dalies Michigano laikraščiai. Rep.

VOKIEČIAI VARŽO
MOKYKLŲ VEIKIMĄ
LIETUVOJE

IŠ KAUNO turima žinių kad Rugsėjo 15 d. prasideda mokslo metai Lietuvos pradžios mokyklose ir gimnazijose. Betgi daugelis mokyklų, ypač gimnazijų patalpų yra užimta Vokiečių kariuomenės ir karo logistikų reikalamis. Tose vietose mokslo įstaigoms patariamai susispausti ir susirasti patalpas.

Neaiškumų esą dėl Lietuvos aukštųjų mokyklų, ypač Universitetų Vilniuje ir Kaune, likimo. Ryšium su tuo Universitetų profesorių delegacija lankėsi pas Vokietijos generalinį komisarą von Renteln. Šio atsilikimo rezultatai kol kas dar nežinomi. Kalbama kad Universitetuose bus leidžiama veikti tik aukštesniems semestrams, o naujų studentų nebūsią priimama.

Prieš kurį laiką buvome gavę privatinę žinią kad esą manoma neleisti Lietuvoje veikti nei universitetams, nei gimnazijoms. Kiek šios žinios yra pagrįstos šiuo metu dar sunku spręsti.

Duok žmogui šviesą — jis pats atras sau kelią — kas platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Jau galit užsisakyti šią įdomią apysaką, knygę **Alpis**

Kaina tik \$1.00

(Butinai pridėkit 15c pašto ženklais po 3c knygos persiuntimui)

PRENUMERATORIŲ VARDAI TILPS
KNYGOJE

Vardai visų tų ALPIO prenumeratorių, kurie DABAR prisiūs savo \$1.00 (ir 15c stampomis) tilps knygoje, ir jie visi gaus knygą už šią žemą kainą. Knyga bus apie 350 puslapių ir po išspausdinimo parsiduos po \$1.50 arba ir \$2.00. Taigi, skubėkit užsisakyti sau ir savo brangiems draugams ALPI! šiądien!

SKUBĖKIT UŽSISAKYTI SAU 'ALPI'

ALPIS. Kėstučio Išlaisvintojas, paremta istoriškais faktais iš laikų garsių Didžiųjų Lietuvos Kunigaikščių Algirdo ir Kėstučio. Bet apysaka baigsis su Epilogu, kuris apima Vytauto Didžiojo pergalę ant Kryžiuočių — 1410 metais po Žalgirio — tame atkeršto mušyje dalyvauja jau Alpio sunus, kuris, sekdamas tėvo pėdomis, prisideda prie Lietuvių didžiojo atsikėrimo kryžiuočiams, kurie taip ilgai Lietuvius kankino.

KAIP SIŪSTI PINIGUS. Įdėkit į laišką \$1.00 popierinį ir 15c pašto ženklais, įrašykite savo pilną vardą ir adresą, kad galėtume atspausdinti knygoje ir kad žinotume kur knygą pasiųsti, parašykite kad tą dolarij skiriat už knygą ALPIS, ir tuoj pasiųskite Dirvos voku. Galit siųsti ir kartu su Dirvos prenumeratoros mokėjimu, bet pažymėkit kad pridedat mokestį ir už knygą ALPIS.

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

uvi?

pamokinančių apsi-
esi kilęs, Lietuvi-
etuviškos akys.

kštumos, jei Vižainių
ežero, Lietuvos aukš-
0 metrų, o Medvega-
sia aukštuma, tikrai
Zemaitijos, Sudavijos
štaitijos aukštumos,
tiesusios, dažnai miš-
ta Klaipėdos kraš-
ir Kedainių-Panevė-
lusias lygumas. Jos
o žemės paviršių, pa-
dusius jūros vėjus.
giau pagražina tėvo
uپی ir upelių. 987
unas atiteka net iš
evingiuodamas nute-
os kraštą. Jis suren-
kitų Lietuvos upių.
Nerį su akmeninga
pailsusia, linksnu slė-
žį, grakščią Dubysą,
čia, tai vėl įsismagi-

Lietuvos upių nuteka
— prisiminkim Nemū-
ntę ir gilią Ventą, ir
čia Bartava.
usia Zemaitijos ir
tai Minija. Vaziuo-
vomis pasipuosusią,
ai staiga pušynėliais
iavai, žiūrėk ir vėl
apvalais kriaušais,
sumosuoja žilviciali.

pės, kur tik jos teka,
s slėniuose. Tai pla-
askėsdamos, tai arti
mos. Neretai jau iš-
paupėn pakalnėmis ir
ukai ten, mėlynūmoj,
škyla. Tuose slėniu-
iais ežerais virstan-
vos, o aukšteliau duo-
dirvos.
žiaugsmo iš savo upių,
pasijvejojį, turi kur
klius, galvijus, pats,
pasimada! Ne tik
vėžiui, ir keliomis kito-
nemazi garlaiviai.
laugiau)

RAŠTAI

igų Vienybės Metraš-
formato, 100 puslapių
daugelio kunigų ir žy-
ų atvaizdais, su įval-
čiais Lietuvių tikyba-
t. Amerikoje ir Lietu-
klyn, N. Y. Redaga-
cūnas.

JAMA kad apie 30 mi-
tyvyko į Šv. Valstiją
abar. Tais metais jau
uvienytos Valstijos ir
Pirmo to Amerikon
jvairių kolonistų.

O DAINOS

i šią mažą, kiseninę
AGAČIO dainų knygę,
Dainų knygėlę, nauja-
nkinis, nekurios jų su-
nygelės galėsit išmok-
visas mėgiamiausias
kurių gaidas mokat,
t. Apie 40 dainų —
TIK 25c.

it "Dirvoje"
Cleveland, Ohio

VIETINĖS ŽINIOS

CHICAGOS ARTISTAI RENGIA SI DIRVOS KONCERTUI

Dainininkas artistas Jonas S. Urbanas, kurį Clevelande teko girdėti retai, bet kurį pamėgo Chicago kai jis nuvažiuojo ten pereitą rudens ir visą žiemą dainavo Margučio programuos prie komp. A. Vanagačio ir apilinkėse, atvyks su grupe Chicago artistų išpildyti Dirvos 25 metų paminėjimo programą Lietuvių salėje, sekmadienį, Spalių 19 dieną.

Jau tik kelios savaitės laiko teliko iki tai dienai. Rengiasi artistas Urbanas, rengiasi muzikantas Labanauskas (jis kitados čia dalyvavo su Vanagaičiu ir kitais, bet jis dabar užaugęs puikus vyras!), rengiasi ir buvęs Margučio dainininkų mums programą išpildyti.

Reikia rengtis ir Clevelandiečiams ir apilinkėms Dirvos rėmėjams ir draugams.

Programas bus linksmas ir įvairus.

Priedui dar Clevelandiečiai suruoš vaizdelį užvardintą "Kas atsitiko kai Hitleris atėjo į Lietuvą Joninių naktį paparčio žiedo įieškoti ir rado ten savo draugą Stalina".

Jau dabar primename kad tą vakarą programą prasidės lygiai 6 valandą vakare. Kas pavėluos nematys svarbios programos pradžios.

Ižanga bus: 50c ir 75c. Kurie pirks išanksto, gaus po 40c ir po 60c. Tikietai gaunami Dirvos administracijoje.

Po programo bus šokiai su puikia Alberto Nemanio muzika.

ANDRIUS URBSAITIS

atkėlė savo

BARBERNĖ

į kitą vietą. Naujas, antrašas: (39)

6706 SUPERIOR AVE.

Užkviečia draugus čionai.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS

SUPERIOR-RUSSELL INN

6824 Superior Ave.
Cafe & Restaurant
LIQUOR WINE BEER

Vietą kur susitinka kiti miestų pravažiujantys lietuviai.

Helen Urbšaitis Helen Dunbar Savininkės

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UZEIGA
"Kur alus skanesnis"
"Atleikė šiltesnė"

584 Euclid Avenue
WICKLIFFE, OHIO

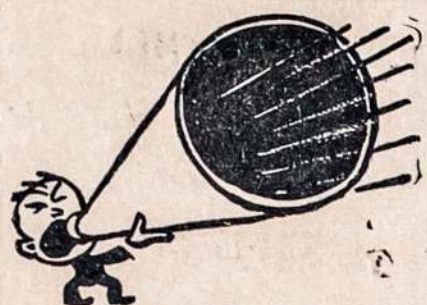
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS, UŽKANČIAI
Kazys Stonis, Savininkas.

PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UZEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANČIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Ciutėlis savininkai.

Skelbiame

Dirvos 25 metų Sukakties paminėjimo Koncertą

PROGRAMĄ IŠPILDYS JONAS S. URBONAS IR KITI MARGUTIEČIAI iš Chicagos

Sėkm. Spalių-Oct. 19 Lietuvių Salėje

IŽANGA 50c IR 75c ŠOKIAMS 25c

Kurie išanksto pirks tikietus, gaus: 50c už 40c

Programo pradžia lygiai 6:00 val. vakare.

ALBERT NEMANIS ORKESTRAS

75c — už 60c.

Dirvos Administracijoje.

Šokiai prasidės 8:30 val.

LAUSCHE NUMATYTA GAUS PIRMĄ VIETĄ NOMINACIJOSE

Pereitą sekmadienį Geauga Lake Parke, Demokratų surengtame išvažiavime, dalyvavo 75,000 publikos, kurių atsilankymas duoda spėti kad Frank J. Lausche laimės pirmą vietą mayoro nominacijoje antradienį, Rugsėjo 30, gaudamas žymią didumą balsų.

Tautinės grupės ypatingai skaitlingai pasirodė šioje milžiniškoje demonstracijoje Teisėjo Lausche populiarumo. Jo kandidatura yra davimas progos tautinėms grupėms šiame mieste išrinkti mayoro ofisan "vieną iš saviškių".

Jis yra sunus paprastų ateivių tėvų ir išaugo St. Clair ir E. 65 Street apilinkėje. Savo gabumais ir praklimumu jis pagarsėjo kaip vienas iš gabiausių teisėjų Ohio istorijoje. Jis neatsitodino nuo savo žmonių ir kitų ateivių kurių reikalus geriausiai supranta.

Kitas jo populiarumas kad jis uoliai rėmė ir remia Prezidentą Roosevelt ir jo politiką.

Tautinės grupės vadovystėje Felix T. Matia, valstijos senatoriaus William M. Boyd, ir valstijos atstovo Jono T. De-

Righter darbuojasi sukelimui ateivių piliečių tarpe susidomėjimo Teisėjo Lausche kandidatura, ir prašo visus eiti balsuoti už Lausche antradienį, Rugsėjo 30 d.

Kandidatas iš 22 Ward i City Council

ARTHUR H. DAY

Thomas Patrick Walsh, kandidatas iš 22 Ward i miesto tarybą, gyvena 22-me Warde jau 20 metų. Jis yra narys painterių Local No. 765 narys Cuyahoga County Democratic Executive komiteto kuris pravedė nominavimą Teisėjo Frank J. Lausche i mayorus.

Jo kandidatus tikslu įvyks susirinkimas šio penktadienio vakare, nuo 8:30 val., Sons of Italy salėje, ant Euclid ave. ir E. 73 st. Norintieji prašomi dalyvauti.

MERGINOMS NAMŲ RUOŠOS MOKSLAS PRIENAMAI

Suinteresuotam merginai ir moterai pasirosti tam darbiui kuriam yra daugiausia vietų negu tinkamų asmenų, Household Training Center, 2102 Abington Rd., kurio pirmininke yra Mrs. William G. Mathers, pradėjo vaju sukvietim merginas ir moteris mokytis namų ruošos užsiėmimo, kuris bus naudingas visų gyvenimui.

Praėjo tie laikai kada namų darbas buvo laikomas tokiu paprastu kad galėtų atlikti bent kas. Šiandien namų ruošą yra rimta profesija kuri reikalauja išminties, gabumo ir sumanumo kaip reikalinga biznyje ar industrijoje. Kartą mergina išmoks darbo atsakančiai jai nereikės bijoti bedarbystės. Tikrai nelavinčios, paprastos merginos turi vargą gauti vietą ir išlaikyti ją.

Pagelbėjimui jaunoms merginoms ir moterims išmokyti Amerikoniškos namų priežiūros ir ruošos darbo, Household Training Center rengia pamokas Jane Addams Vocational School, pirmadienio ir trečiadienio vakarais, nuo 7 iki 9 val. per 15 savaičių, pradedant pirmadieniu, Spalių 6. Mokestis už mokslą yra \$5, iš kurių \$3 bus grąžinti jeigu mokinėsi lankys 80 nuos. pamokų.

Zinant kad merginoms lankančioms šias pamokas reikia pasidaryti pr gyvenimui, Household Training Center parupina joms namus kur jos gali dirbti. Namai parenkami atsargiai, užtikrinimui gerų sąlygų ir uždarbui.

Merginos kurios negali rasti darbo industrijoje arba kurios bandė dirbti fabrikuose ir patyrė kad negali tuose darbuose dalyvauti, prašomos įstoti į šią mokyklą. Užsiregistruoti galima pradedant pirmadieniu, iki penktadienio, Spalių 6, nuo 9 iki 12:30.

Baigusios mokslo Jane Addams merginos turi du pasirinkimus. Jos turi gauti darbą ir vietą su geresniu mokesčiu, arba gali tęsti aukštesnį namų ruošos mokslą Household Training Center, valgių gaminimo ir aukštesnio namų priežiūros. Jų užmokestis yra gėra ir visada galima gauti vietą.

Merginos taipgi pamokinamos ir tam gyvenimui kada jos apsisps į įsisteigti savo namus.

•S. V. VALDZIA išstatys savo kaštais dvi naujas geležies tarpklas prie Republic plieno dirbtuvių, praplėtimui plieno gamybos. Dabar Republic per metus išdirba 4,870,000 tonų plieno, naujas priedas duos dar 1,750,000 tonų.

Kandidatas i Miesto Mayorus

ARTHUR H. DAY

Arthur H. Day, kandidatas i Clevelando mayorus, pareiškia kad jis stovi už miesto paėmimą gatvėkarių operavimo i savo rankas ir kad už važinėjimą būtų imama tik penki centai. Jisai pradžią pilną apsaugą tukstanciams Cleveland Railway Co. darbininkų ir nustato \$30 nuo šero nupirkimui iš kompanijos gatvėkarių sistemoms, kas sutauptų miestui suvirš \$4,500,000 nuo tos kainos kurią nustatė dabartinė miesto administracija.

Judge Day remiamas Joint Labor Committee ir kitų grupių, kurios veda platų vaju už jo kandidaturą. Judge Day galima girdėti per radio kas vakaras 6:25 per WGAR.

Pereitą sekmadienį buvo surengtas All-Nations diena Puritas Spring Parke, Judge Day pagerbimui, kur dalyvavo tarp 12,000 ir 15,000 žmonių.

Nominacijų balsavimai bus pirmadienį, Rugsėjo 30. Du kandidatai gavę daugiausia balsų pateks galutiniams rinkimams Lapkričio 4.

Dabar laikas įstoti i WODICKA SCHOOL OF MUSIC

644 Prospect Ave. MA. 0731

Bandykit musų 5 Lekcijų Planą už Nominalę Kainą. Mes suteikiame Instrumentą. Geriausi Profesionaliai Mokytojai.

Vaikai turi atvykti su kuriuo nors iš tėvų.

Skani Lietuviška Duona

NEW DEAL BAKERY

Pr. Kuncaitis, Sav.

4023 E. 141st St.

Telefonas: Wash. 3227

Skani Lietuviška ruginė Duona, visoki Pyragaičiai, Vestuvėms, Baliaus. Pristatom sulyg pareikalavimo. Telefonuokit arba parašykite.

Visada prašykit NEW DEAL Duonos.

LEIMON'S DRY CLEANING

Vyrų ir Moterų Rubus pertaisau

Sulyg naujausios mados

Prosymas ir Valymas VISOKS RUBU VALYMAS

Visas darbas garantuotas. Paimam ir pristatom i namus

1283 East 74th Street

Ant. Leimonas, Savininkas

Telef. HE. 5384

Automobilistai Turės Liautis Triubinę

Clevelando miesto taryba paremdama sumanytą naikinti mieste bereikalingą trukšmą ir užmą, užgyrė įvedimą griežtos

prievaratos susilaikyti nuo nereikalingų garsų leidimo. Tas paleičia ir automobilistus, kurie mėgsta triubinti kad ir vėliausia naktį, ir per dienas gatvėse daro trukšmą. Pabaudos įvedama nuo \$1 iki \$10 ir nuo 1 iki 10 dienų kalėjimo.

Jūsų INDEPENDENT Kandidatas i Council - 22nd Ward

Laurence W.

Marlin

1606 East 66th Street

ADVOKATAS

Jis pasiryžęs atlikti darbą, Ne Prizadu Laužymą.

BALSUOKIT UŽ JĮ

RUGSĖJO-SEPT. 30

PILIECIAI!

Kontroliuokit Savo Miestą!

ĮVEDIMUI 5c KARAIŠ VAŽINĖJIMO

Balsuokit' už ARTHUR H. DAY

(Buv. teisėjas Ohio Supreme Court)

FOR

MAYOR

UGIRTAS ORGANIZUOTO DARBO.

Day for Mayor Committee

RAY MARTIN, Sec.

IŠRINKIT VĖL ...

JAMES G. COLONEL

Councilman

22ND WARD

Balsavimai

Rugsėjo-Sept. 30

Vienatinis councilmanic kandidatas su rinkiminės vietos patyrimu. Taksus mokantis gyventojas 1612 East 71st St. Dabartinis miesto tarybos narys. Advokatas, su kolegijos ir teisų patyrimu. Narys, International Union of Operating Engineers.

Jo Publikos Tarnybos Rekordai: Commissioner (Council), East Cleveland, 1930-1933. Narys Police and Fire Pension Boards 1932-1933. Deputy, Treasurer's Office, 1934-1939. Miesto Tarybos narys, Ward 22, Cleveland.

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

Telefonas: Ofiso MAIN 1773 Namų KEmore 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose. Peržiūrė parduodu bankines knygeles, sutaisau paskolas pirmo morketgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

RAGINA JUS EITI BALSUOTI RUGSĖJO 30

Cleveland Junior Chamber of Commerce išleidžia atsišaukimą i visus piliečius ragindamas eiti balsuoti antradienį, Rugsėjo 30 dieną, kada bus miesto mayoro kandidatų nominacijos ir tuli kiti balsavimai.

Tos organizacijos "Get Out to Vote Committee" savo raginimus platina spaudoje, per radio ir pie no bonkų užkaišalose, kad visi turėtų progą prisiminti jog balsavimas įvyks Rugsėjo 30 d.

Zmonės paprastai gausiai balsuodami prezidento rinkimų metais, o kitais rinkimais mažai eina balsuoti. Jeigu balsuos didėd dauguma tada balsavimų pasekmės gali būti kitokios.

•CLEVELANDE lankėsi i Anglijos atvykę karo ekspertai, kurie apžiūrėjo nekurius dirbtuves gaminančias karo reikmenis. Jie ragina darbininkus skubėti su pagalba, nes, sako, šiandien vienas tankas, ar šautuvas, ar lėktuvas reiskia tiek kiek penki už metų nuo dabar, ir kiek atstotų 20 už dviejų metų.

•DEL GYVENAMU NAMŲ stokos ir del daugėjimo darbų, Clevelande dauginant darbininkų skaičiams iš kitur, pradėta bijoti kad pritrūkūs darbininkams gyvenamų butų, čia suvažiuos ir apsigyvens daugybės taip vadinamais "traileriais" ir šiaip visokiose pasiturėse išstatytose užmiestyje. Tokie gyventojai sudarys miestui keblia našta.

DENTISTUI OFISAS

Gera moderniška vieta, Lietuvių kaimynystėje, išdirbta vieta per eilę metų, turi garo šilumą, visus patogumus. Kreipkitės (40) 6411 SUPERIOR AVE.

Namai Pardavimui

\$9500.00 Krautuvė 25x20 ir 19 kambarių; visi baldai, ir užimti vyrais gyventojais. Virimui vietos; \$164 i mėnesi inėgu; \$5000 imokėti. Duosiu įsteigtą real estate biznį dykai, del senatvės turiu apieisti. Vieta tinka geram naktniniam klubui.

McKENNA

1383 East 55th Street

HE. 5282 MU. 4285

PUIKUS VYNAS

Mano vyno sandėlyje rasite visokio vyno šeimų pokilams, ir visokiems reikalams, galima gauti galionalis, backom arba bonkom.

Rudolph Bozeglav

OHIO BONDED WINERY
6010 St. Clair Avenue
R. BOZEGGLAV, Prop.

DIDELE LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy

1001 East 79th Street
(Kampas Crumb Ave.)

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštrus užsisėnėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevėskimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviskumo, nemigės ir kitokių.

C. Pakeltis Vaistinė

1001 E. 79 St. Cleveland, O.
Telefonas ENd. 8533

Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specializacija. Atlieka:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS
- ir kitokius.

Draugijos, biznieriai, organizacijos, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskit musų kainų — atsakymą gausit greitai.

- Darbą Atliekam GERIAI GRAŽIAI GREITAI

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

KJUEVAS - DII

Kijevas yra Trečias Didž. Kaspijos Aliejaus Šaltinis. — Ar Irvys 1812

Ukrainos sostinė Kijevas, senas istoriškas Rusijos miestas — Rusų istorijoje vadinamas "Miesto riu Miestu", patalio Vokietijai.

Ty prieš keletą dienų pranešė, kad Vokietijos kariuomenė įėjęs į Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo miestas iš apie 800,000 gyventojų, yra trečias po Maskvos ir Leningrado didžiausias miestas.

Aliejaus smarkiai gaminantis miestas Vokietijai taipgi svarbus, kaip ir karo reikmenis. Kijevo toliau stūgus patalio Vokietijai.

Ten jau parodo, kaip karo reikmenis gamina, pirmą kartą perėjęs Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo mieste Vokietijai apsigyvens daugybės taip vadinamais "traileriais" ir šiaip visokiose pasiturėse išstatytose užmiestyje.

Tokie gyventojai sudarys miestui keblia našta.

Mano vyno sandėlyje rasite visokio vyno šeimų pokilams, ir visokiems reikalams, galima gauti galionalis, backom arba bonkom.

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštrus užsisėnėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevėskimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviskumo, nemigės ir kitokių.

Ukrainos sostinė Kijevas, senas istoriškas Rusijos miestas — Rusų istorijoje vadinamas "Miesto riu Miestu", patalio Vokietijai.

Ty prieš keletą dienų pranešė, kad Vokietijos kariuomenė įėjęs į Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo miestas iš apie 800,000 gyventojų, yra trečias po Maskvos ir Leningrado didžiausias miestas.

Aliejaus smarkiai gaminantis miestas Vokietijai taipgi svarbus, kaip ir karo reikmenis. Kijevo toliau stūgus patalio Vokietijai.

Ten jau parodo, kaip karo reikmenis gamina, pirmą kartą perėjęs Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo mieste Vokietijai apsigyvens daugybės taip vadinamais "traileriais" ir šiaip visokiose pasiturėse išstatytose užmiestyje.

Tokie gyventojai sudarys miestui keblia našta.

Mano vyno sandėlyje rasite visokio vyno šeimų pokilams, ir visokiems reikalams, galima gauti galionalis, backom arba bonkom.

Užlaiko visokias namines ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštrus užsisėnėjusio Reumatizmo, nuo įvairių žaizdų, dedervinių, vidurių nevėskimo, užkietėjimo, kosulio, kataro, lytiškų nusilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviskumo, nemigės ir kitokių.

Ukrainos sostinė Kijevas, senas istoriškas Rusijos miestas — Rusų istorijoje vadinamas "Miesto riu Miestu", patalio Vokietijai.

Ty prieš keletą dienų pranešė, kad Vokietijos kariuomenė įėjęs į Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo miestas iš apie 800,000 gyventojų, yra trečias po Maskvos ir Leningrado didžiausias miestas.

Aliejaus smarkiai gaminantis miestas Vokietijai taipgi svarbus, kaip ir karo reikmenis. Kijevo toliau stūgus patalio Vokietijai.

Ten jau parodo, kaip karo reikmenis gamina, pirmą kartą perėjęs Kijevo miesto apylinkes.

Kijevo mieste Vokietijai apsigyvens daugybės taip vadinamais "traileriais" ir šiaip visokiose pasiturėse išstatytose užmiestyje.

Tokie gyventojai sudarys miestui keblia našta.

Mano vyno sandėlyje rasite visokio vyno šeimų pokilams, ir visokiems reikalams, galima gauti galionalis, backom arba bonkom.

Užla

FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR

Eikit balsuoti
RUGS.-SEPT. 30

Masinis Mitingas

Pirmad. Rugs.-Sept. 29 Lietuvių Salėje

Pradžia 8:00 vakare.

Ižanga nemokamai.

Gerbiami piliečiai ir pilietės! Prašomi atsilankyti į Lietuvii salę pirmadienio vakare, Rugsėjo 29 d., pasiklausyti kalbos to kandidato už kurį kiekvienas ateivis pilietis turi balsuoti išrinkimui Clevelando Mayoru.

Taipgi, pasirupinkit kad visos jūsų šeimos nariai kurie turi teisę balsuoti, ir jūsų kaimynai, eity balsuoti antradienį, Rugsėjo 30 d. Tai darydami dirbsit už savo miesto ir savo paties gerovę!

Eikit balsuoti Antradienį, Rugsėjo-Sept. 30 už
FRANK J. LAUSCHE FOR MAYOR

Kviečia Lausche for Mayor Lietuvių Komitetas.

J. TUBELIENE APSI- GYVENO CIA

Žymi viešnia iš Lietuvos, p. Jadvyga Tubelienė, šiomis dienomis apsigyveno Clevelande ir čia gal prabus iki karo pabaigai.

Poni Tubelienė atvežė savo dukterį, Marytę, į kolegiją, Wooster, Ohio. Ten jai išrūpinta mokslas ir pragyvenimas. Pati p. Tubelienė tapo pakviesta gyventi namuose Amerikietės visuomenės veikėjos, kuri prieš kelis metus lankėsi Lietuvoje ir su p. Tubelienė susipažino.

Tačiau p. Tubelienė nenorėtų Clevelande ir Amerikoje gyventi nieko neveikdama, jeigu gautų leidimą vykti į Rusiją, važiuotų ten įsiekinti, surinkti, gelbėti išmėtytus Lietuvius, išstremtus laike bolševikų okupacijos. Ji sako galėtų daug jų išgelbėti ir grąžinti į Lietuvą.

Apie tai tariasi ir teiraujasi Amerikos Raudonajame Kryžiuje. Gali ateiti toks momentas kad Sovietų valdovai turės nusilenkti Amerikai, turės su tikti leisti į Rusiją Raudonojo Kryžiaus atstovus, turės leisti ten išstremtų Lietuvii, Estų, Latvių ir kitų komitetams gelbėti jų žmones nuo žuvimo toje žiaurių valdovų salyje.

Klubas vėl Rengs Vakaruskas Penktadieniais

Vasarai praėjus ir vasariams parengimams laukuose pasibaigus, orui atvėsus ir po pastoge yra daugiau malonumo.

Taigi Amerikos Lietuvii Piliiečių Klubas su pirmu penktadieniu, Spalių (Oct.) 3, vėl pradės rengti vakaruškas klubo patalpose. Vakaruskoms bus gera muzika šokiams, kaip senesniems taip ir jauniems.

Priede to bus vis duodama penkies devanos: po tris žalpus klubo nariams kurie pilnai užsimokėję ir turį su savim narystės kortelę.

Tat visi nariai esate prašomi įsitemyti pirmą penktadienį Spalių mėnesio 3 d. ir skaitlingai atsilankyti į vakaruškų atidarymą. P. P. Muliolis.

• **DIRBTUVĖSE** darbams einant gerai, pradėjo pritrūkti namams turnaičių, nes daug stipresnių paprastų merginų išėjo į dirbtuves uždarbiauti, kur ir valandų trupnesnės ir užmokestis geresnis.

• **ISKEITA** reikalavimas patvarkyti kad Ohio valstijoje miestų, apskričių ir valstijos darbininkai dirbtų tik 5 dienas savaitėje 40 valandų išviso, be mokesčių sumažinimo.

• **AUTOMOBILIŲ** nelaimėse iki Rugsėjo 24 dienos užmušta jau 89 asmenys. Pernai iki to laiko užmuštų skaičius siekė 78.

PIRMYN CHORAS STATYS OPERĄ "CARMEN"

Clevelande sudaryta komisija kuri organizuos plačiąją mūsų visuomenę ir draugijas parodymų Clevelande pasaulinės garsios operos "Carmen", kuri atvyks pastatyti Pirmyn Choras iš Chicago.

Firmyn Choro vadaš Kazys Steponavičius buvo atsilankęs Clevelande, ir pasitarus su nekuriais Clevelandiečiais sutikta kad to parengimo pelnas būtų skiriamas Lietuvii Kultūrinio Darželio naudai, kaip daryta ir pirmiau, kuomet tas choras statė čia "Kai Gėlės žydėjo".

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos susirinkime Rugsėjo 22 d. operos "Carmen" statymas tapo užgirtas. "Carmen" statyti numatyta Lapkričio 16 dieną.

• **RYTINĖJE** dalyje Clevelando ištvirtė niekšai užpildinėja jaunas moteris ir merginas. Pastaromis dienomis trys vyrai užpuolė vieną 10 metų mergaitę. Bėgę šešių savaičių tokių užpuolimų įvyko jau apie 20.

Frank J. Lausche

Darželis Rengia Metinį Banketą Lapk. 9

Clevelando Lietuvii Darželio Sąjunga, užbaigus Darželį, nutarė nuo dabar kas metą turėti visiems rėmėjams ir Darželio Sąjungos atstovams banketą. Symet sueina 11 metų nuo Darželio Sąjungos susitvėrimo ir veikimo.

Banketas jau ruošiamas, bus gražus, smagus, su daug šokių ir mažai kalbų, Lietuvii salėje, sekm. Lapkričio 9 d. Tik \$1 įžangos asmeniui. Valgymas ir po to šokiai atsibūs viršutinėje salėje, o vaišės apatinėje. Komisija jau platina banketui tikietus, Darželio draugai pasirupinkit įsigyti sau tikietą išanksto. Komisija.

RU DUO, BET VASARA

Šią savaitę pasibaigė vasara, prasidėjo ruduo. Bet oras pradžioje savaitės buvo toks gražus ir visai šaltas kaip vasara.

"Let's Explore Ohio"

The Perry Memorial is at Put-in-Bay

Perry Leaves the "Lawrence" Original painting in Statehouse, Columbus

FAMOUS OHIO BATTLEFIELDS

A British Squadron Meets Defeat in Lake Erie

THE BATTLE OF LAKE ERIE—1813

Floating helplessly on the calm waters of Lake Erie, the "Lawrence," flagship of the hastily constructed fleet of 28-year-old Commodore Oliver Hazard Perry, was a helpless, battered hulk.

All but four of her effective crew of 97 were dead or wounded. All but one cannon had been dismounted. One of her masts was a shattered stump. Her rigging was torn to shreds.

With the flagship gone, the fleet must surrender; so, at least, thought Captain Barclay who commanded the British fleet in the Battle of Lake Erie on that fine Indian Summer day in September, 1813.

The British were playing their trump card for the control of Ohio. A fleet on the Great Lakes would be a constant threat against the peace and security of the bordering states.

It was to meet and eliminate this threat that Commodore Perry was detached from his Rhode Is-

land station and sent to Presque Isle, at what is now Erie, Pa., to build, equip and man a fleet to challenge and destroy England's naval might on the Great Lakes.

From the faraway East came carpenters and all types of skilled workmen—ships' stores, cannon, ammunition and supplies of all kinds. Then trees were selected in the dense forests, cut down and shaped into timbers. It was a task for Hercules himself.

As the ship neared completion, sailors came over the same backcountry streaks of mud that were called roads only out of courtesy. After seven months the fleet was completed—10 ships mounting 55 guns and two swivels—and put to "sea."

Westward, Perry sailed, searching for the British. Early on September 10 the lookout on the "Lawrence" called out "Sail Ho!" The British were in sight.

Then nature took a hand. Light breezes gave the British a sailing advantage. Their long guns began to fire, concentrating on the "Lawrence," with devastating ef-

The last days before the German-Soviet war started, Lithuanians experienced a dreadful existence that resembled the Bartholomew massacre. The GPU agents staged a virtual pogrom of Lithuanian all over the country. However, on June 23, 1941, the Lithuanians revolted in Kaunas and Vilnius and throughout Lithuania against their oppressors.

At 10:30, on June 23, the insurgents in Vilnius and Kaunas proclaimed the restitution of an independent Lithuanian State and the formation of a Provisional Government.

The sound of the Liberty Bell, gift of American Lithuanians to independent Lithuania, was heard and the Lithuanian National Anthem was played from the radio station for the first time since the Soviet occupation on June 15, 1940.

Within a few hours all Government buildings in Kaunas were in the hands of the insurgents and the Lithuanian State emblem, the national flag, were flying over the War Museum, in the center of town. The Provisional Government born out of this insurrection headed by Dr. J. Ambrazevičius, deputy premier, according to its declaration "is endeavoring to base Lithuania's future on principles of national unity and social justice."

In Vilnius where the sovietized Lithuanian army played a most important role in the uprising, the retreat of the Red Army was proceeding the whole day of June 23. The historic Gediminas Hill in Vilnius again was a silent witness of Lithuania's resurrection. The vanguard of the German Army entered Kaunas and Vilnius in the afternoon of June 24.

All these facts, confirmed by the Lithuanian press in Kaunas, indicate that on June 23, while the bolshviks were withdrawing and the Germans were a considerable distance from the Lithuanian Capitals, Lithuania was actually once again free and independent from both the Soviets and the Germans.

In this connection it has been noted that Lithuanian efforts towards freedom were greeted by German officials with ominous silence. It is evident that Lithuania's civil administration, if permitted to function, will be compelled to participate in the European "new order." To what extent that participation will follow remains to be seen. The very latest news seems to indicate that this Provisional Lithuanian Government from the

very outset became "undesirable" with the Nazi Germany and Lithuanians are wondering whether or not there will be any difference between Nazi "liberation" and Soviet "protection."

From Seattle, Wash.

RARE HONOR BESTOWED ON SEATTLE, WASH. STUDENT

A rare honor has come to Arellas Vitkauskas, a native of Lithuania, who is attending the University summer school. His is the only contribution by other than American-born writers included in a book of poetry, "The Muse" (Horizon House, 1941), dedicated to Henry W. Longfellow.

A writer by profession, Mr. Vitkauskas has been in America only a few years and has written in English less than a year. He is widely conversant with Baltic languages.

Following is his poetic tribute to his new-found land of freedom, entitled: "I—For America!"

Lithuania—my Mother,
There I was to peasants born,
But Columbia—my Other
Love, which I with thoughts adorn!

When my Mother, slave to Czar-
dom,
Was compelled to death—exhaust-
Best of sons in name of freedom
Burnt their souls in holocaust:

Then Columbia, as Mother,
Gave protection, roof and peace
And my brothers, their land's been
Crashed from these shores piece by piece

Far and wide beyond the ocean
Came the name: United States—
Million brothers by emotion
Gave Columbia their fates:

Of the liberty and glory
Also I heard worldly fame—
To enjoy the dream of story
To new shores with others came...

For my thoughts and how I feel
Here I found no kind of bars—
Let be strong our commonwealth
With Old Glory's stripes and stars!

Well Known Lithuanian Buys Another Summer Resort

Mr. Joe Bachunas, owner and operator of Tabor Farm at Sodus, Mich. continues on his road to a widely known fairy-tale like success. Mr. Bachunas' latest stepping stone to a prosperous success is his latest acquisition of Michigan's widely and well known Prospect Point Manor on Spring lake. Prospect Point is known to tourists as a summer hotel of rare quality.

Mr. Joe Bachunas will make extensive improvements on the present hotel which has a capacity of about 60 guests. He will open the hotel next year on May 15 and continue operation through Oct. 15, under the resident manager, John S. Urban. John Urban is the former Cleveland, who went out west and seems to be making good.

The new owner was impressed with Prospect Point Manor as a place where everything offered in a modern summer resort hotel can be provided for the guests. The point offers fine swimming. The lake, good fishing, the golf course of the country club, within easy walking distance. The sailing races each week-end are an attraction, and the ample grounds offer place for many outdoor games, and sports. Mr. Bachunas expects to remodel the hotel building and add the cabins on the plan of the Tabor Farm where there are showers, hot and cold water, ample heat, glazed-screened porches, daily maid service for the cabins, and where excellent food is served, the accommodations within the price range of the average resort.

Johnny S. Urban Plans Concert Tours

Johnny Urban was started by a surprise birthday party last Sept. 7th. The surprise to John Smith was the fact of the number of his friends' out Tabor Farm way who paid their respects. John plans to return to Chicago where he preparing extensively for a series of winter concerts. First of this series will be presented in his home-town, Cleveland. His program is being sponsored by Dirva, and will take place at the Lithuanian Hall on Sunday, Oct. 19th.

PHONE: ENdicott 4486

SOVIET "PROTECTION" AND NAZI "LIBERATION"

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

DEFENSE BOND QUIZ

- Can Defense Savings Stamps be redeemed?
- Yes; they can be redeemed for cash at face value or exchanged for Defense Savings Bonds. For example, 75 of the 25c Stamps—total cash value \$18.75—may be exchanged for a Defense Savings Bond which in 10 years will be worth \$25.
- How long have Defense Savings Stamps been on sale at retail stores?
- Sale of Stamps at retail stores originated in the State of Michigan on July 10. The idea met with such success that it is spreading rapidly, and soon the Stamps will be sold in most retail stores on a Nation-wide basis.

NOTE: To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C.

The most effective help which a citizen can give to Uncle Sam is to buy Defense Savings Bonds and Stamps as often as possible.

By buying Defense Savings Bonds and Stamps regularly you can help the Defense Program and, at the same time, help yourself and your family.

Romance Will Out

Much has been said about the marriage of Mr. Marek Zitkus and Miss Emilia Kikunas, but little has been said of the romance. Miss Kikunas came to the United States from Lithuania over two years ago, to attend the international Catholic peace convention in New York. War then broke out in Europe and she was unable to return to her parents' home in Lithuania. Emilia was born in Cleveland and taken to Lithuania when she was seven. Mr. Zitkus, too, was born in Cleveland, but did not accompany his parents when they also moved to Lithuania. Strangely, the two families became well acquainted in Penevezys, Lithuania, and when Emilia came to Cleveland she brought word to Zitkus, whom she had never seen.

The real romance began while Emilia was attending Notre Dame College and Marcel was living at the home of Neils A. Christensen, the Danish Consul in Cleveland. As ironical and unusual as the entire romance was so too, was the wedding. They were married on

Lynn Upshaw Stambaugh, 31, attorney of Fargo, N. D., who was elected national commander of the American Legion at their twenty-third annual convention, in Milwaukee, Wis. Stambaugh served 2 months during World War I, 11 months overseas, and was commissioned a second lieutenant of field artillery while serving in France.

Sept. 13 — the date of Emilia's parents' silver wedding anniversary. The couple flew to Louisville, Ky. where they will reside. E. 904 St.

JOHN G. POLTER

Lietuvius
Namy Maliavotojas,
Popieriuotojas
Dekoratorius

Duokit savo namų aptaisymo darbų prityrusiam ir atsakingam: Maliavotoja ir lauko ir vidaus, medžio darbu, stogų ir ryšių. Mano pasamdzius jums nereiks rūpintis ir įsiekot kitų amatininkų jūsų namo visiškan aptaisymui ir pagražinimui.

Turiu pilną aprauda tos rūšies darbu kontraktoriaus.

495 East 123rd St.
Telefonas Potomac 6899

Lietuviška Didele Išdirbystė Langams užtraukti Blindų (Shades) VENETIAN BLINDS

Modernizuokit savo namų langus puošniai su
Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirėngę Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES

Hend. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Dabar Laikas Pirkti

KAINOS EINA BRANGYN —

Apsipirkit Dėvėjamas Reikmenis ir Taupykit

Vyrams Rudeninės

SKRYBĖLĖS 3.95

vėliausiu pavyzdžiui, spalvų ir išdirbinių. Jums patiks.

Taipgi gerai žinomos \$1.95

Merrimac Skrybėlės

Kaklaraščiai 65c.

Nauji rudeniniai gražaus darbo kaklaraščiai, vilnonių pamušalų, įvairių marginių. 2 už \$1.25.

VYRŲ GRAŽUS BROADCLOTH

Marškiniai \$1.65

Sanforizuotai sutraukti.

VYRAMS ILGOM RANKOVEM

Sweat Marškiniai 97c

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkiniu.

Cia galite išeikti savo Stamp Books.

DYKAI

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraus

VYRAMS ir VAIKINAMS

SLACKS arba

KELINES \$3.45

skirtingų modelių ir pavyzdžių

Vyrų Union Siutai

trumpom rankovėm, gražus \$1

ilgom blauzdom

Vyrų tvirtos Koeinės

4 poros už \$1

Juodos, pilkos, baltos. 4 poros

garantuotos 4 mėnesiams.

Vyrams Two-Tone

Jackets \$4.95

Megsta apacia ir rankogaliais

DIRVA (THE LITHUANIAN V)

Published every Friday in

Ohio Lithuanian Pul

6820 Superior Ave.

MANAGING EDITOR—K

Entered at Second-Class

per 6th, 1915, at the Cleveland

under the Act of Ma

No. 40

DARBA

IR DARBININKŲ ŽIN

Valdžia skiria virš jona dolarių praplė pieno industrijos, ka ty galima išdirbti d milijonų tonų pieno giau per metus. Da niems galimybėmis minama apie 89 mil tonų.

Pieno ir geležies c vel pakilo keliais pu ir šią savaitę dirba s \$6 nuoš. normalio. del stokos senos gelez pieno nekurios dirbturės sumažint darbu tuo tarpu dar dirba

Du nuždė del \$8. land Falls, N. Y. — ginčijęs del \$8 kuriu vo jam skolingas už anglijos ir ledo pard tulas darbininkas J mosovės tos įstaigos ninką ir ofiso darbi

Padidina mokeskis. dia pakelia mokeski milijonai viešų darb būtinyje, del pakilim gyvenimo kainų. l timas apima 10 nu iki šiol WPA darb gavo nuo \$21 iki \$ nesul.

Viešuosie darbuose dar 1,094,629 darbi

Baigė streiką. Bi ham, Ala. — CIO, dirbtuvių darbininka sustreikavę tulą lail dirbo 17,000 darbin Streikas baigėsi jo 28.

Clevelande, sustre apie 1700 darbinink lano pieno dirbtuvė, džio tarpininkai st streiką sutaukyti. CIO, unijistai pa vo tokių algų kokia ta pati kompanija sa bininkams Detroitė.

PATARIU DEPO TI. Komunistų ag Harry Bridges, kun darbininkų veikdam tavo už išvertima nos valdžios, S. V. roras rekomenduoja tuoti iš Amerikos į lija. Ten jis yra l

Pennsylvanijoje anglies industrijai visiškas užsidarym bininkams pradėjus to karą prieš unij ninkus, kurie uždė likasiams ekstra

BRITŲ premjer: chill davė raportą rose laivų skandini rų submarinai s diem trečdaliais Vokiečiai žymiai savo lėktuvų ir vy prieš Rusus.

Betgi, Churchill rejo savo žmones, ty viskam prisire naujai gali vėl stai ti naujus atakus liti baisias pasek